

308374

వత్తిడినము వక్రటింప(బడును.

VOL. I. } యెన్న పట్టణము 1914 సం॥ ఆక్టోబరు నెల 27 వ తేది మంగళవారము } No. 191
నంపుటము ౧ } ఆనంద నామ సంవత్సర కార్తిక శుద్ధ సవతి ౯. } నంచిక ౧౯౧౧

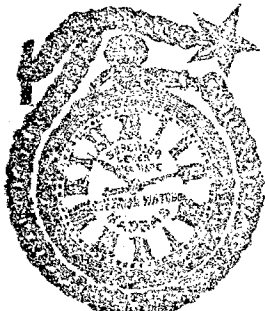
శృంగారనైషధము.

దీనికిమూలము. 'నైషధం విద్యుదావధమ్' అను శ్రీహర్షుని సంస్కృతనైషధము. దీనికి కర్తమో కవి సార్యభూమివారు శ్రీహర్షుడు. ఆనైషధమునకు నిది చక్కనితెలుగు. తెలుగుమూలముకాదు; (మూలమందు) రసంబుపోషించియు కలంకారంబు భూషించియు సావిత్రిబాదరించియు నసావిత్రిబుద్ధిహరించియు, పన్నులుదానికది చొక్కపుమెటులు. శ్రీహర్షుని నైషధమునకు శ్రీనాథుని తెలుగు శృంగార మగుటచే నిది శృంగార నైషధమయ్యెను. కవిశక్తవస్తు లివ్వితీ కవితామృతరసములును గలసి వెలసియున్న యీ కావ్యరత్నమందలి చిహ్నభావప్రసాదము, అర్థవత్ప్రసాదము, వర్ణనానైచిత్యమును, అసంపరములు. ప్రాత్యక్షములను బోధించి నెక్కువోపములను సూరించి, యొక్కొక్కపద్యమునకును గవ్యమగుటచు, టీక, తాత్పర్యము, ఉదాహరణము, వ్యాకరణము, అనుబంతువు మొదలుగా నందందు కలయినది యెల్ల ప్రాయశఃకమున్నది. తేలికమిడికగావున్న చిన్నదైవ, మేలు కాగితములు, సాగనైనపటములు, మంచి కాకిత్తొలెను దీనికిఁగలవు. మెలఁచెదలాలి వివాదము. ౨-౬-౦

ఆర్. పేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ

ఆనందా ముద్రాలయము. బ్రాహ్మీ, మదరాస్.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయెల్లవాచ్. గాలుసుతోసహా ధర రూ ౩-౦-౦. పోస్టేజి ౦-౪-౦. దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము దేయబడినది మాకంతటి కేవల ఎజ్జరిసిగా తోను ముద్రంబడియందగు. ఇది చూచుటకుకంకమె తలచిగమును, దప్పు కల- డ్దాను దూము- యెరుకుకులకు దగియుండును. కెట్టెయొక యోధాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి కించి యుండును. నీమ సుందీ మౌడె తుహారయేయబడినది. గాన వెలియొవ్వన లోకము. ఒకరొక్కరును దీయబడనకు తలంపుతో తప్పున వెలనందితిమి. చాలకాలము పనిచేయనట్టిదీయ, కల్లపధరల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవమున తెలియను. ఇదిగలకనేక గడియారములు భర్తయి యొగ్యభావత్రయంల నందియున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూచుదు. మాపట్టణమునకే యోగ్యులు కొని గుంజించిరన కేలమాట లేదుదా? సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, సోమబాహు నెం 157, మదరాస్

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యాక్స్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. ౩ భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు చిత్రాన్నములు చేయొక్రమముగలను. 2 భాగముందు యేదగాయలు పచ్చళ్లు కోళిందీరలు యింకను భోజనమును కావలసిన అనేకపాతములు గలవు. 3 భాగమునందు సిండికంటలుచేయొక్రమముగలను. చేయేల ఇలిలో పాకముల కావలసిన యావత్తుగలను ప్రతిబంబు ముందరినది.

240 పేజీలగ్రంథము క్యాలికోలెను ప్రతి 1 కి ధర 1-8-0 పోస్టు ఖర్చులునచో 1-11-0 పగటిమందు మేలు స్కొక్కనినంబు చెప్పిన ప్రస్థావకేళపు పవలియొక్క వివర కథలు.

240 పేజీలు మేలుకాగితములు క్యాలికోలెను ప్రతి 1 కి ధర 1-4-0 పీ. పీ. ఖర్చుతో 1-8-0 రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో ౩-౦-౦. మాలిసము:-

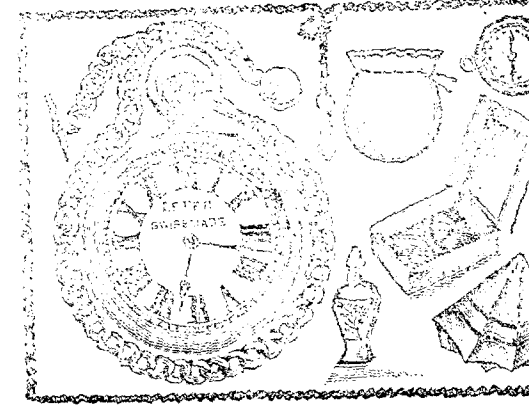
చురుగనాటి పుస్తకాలయము, 25 నమ్మశౌర్యుల వీధి మద్రాసు.

అమృతసంజీవి. దీని ప్రభావమత్యక్తము. ఇది భూతప్రేతపిశాచములను, కలరా, స్ఫోటకము మున్నగు అంటువ్యాధులను వారలొలి బలము నుభము ఉత్సాహమునొసంగు వజ్రాయుధము కంటిది. ఒకసంజీవిని తెప్పించి దీనిఫలితమును చూచుదు. మెల రూ. ౦-12-౦లు మాను సంజీవులు రూ. 2-౦-౦లు ఈ వత్తిక చందాదారులకు రూ. ౦-8-౦లు మాత్రమే మాను సంజీవులు రూ. 1-2-౦.

నానిసంకాశి. కొందరు నారికురుపులకు, మందులేదని తలంచెదరు. ఇది కేవలము వీడ్చివ్రమ. మేము నూతనముగా మహాలికల చేతను, ధరగల సుప్రసిద్ధమైన వస్తువుల తోడను నారికురుపు పుట్టమందుటకు యీ నానిసంకాశిని తయారుచేసితిమి. ఈ మందు నారికురుపునకుజేసిన పనిసంకాశ్యములవరకు నారికురుపుటనేపుట్టదని భృశముగాచెప్పగలము. ఇది ప్రతిబింబమునను ఉండవలసినమందు. అనేకులు దీనిగుణమునుపరీక్షించి నుభములొందియున్నారు. దర్శి 1కి రూ. ౦-10-౦లు ఈ వత్తికచందాదారులకు రూ. ౦-౬-౦లు మాత్రమే సోస్తేజిత్రవ్యేకము. ఈధరలు దీశంబరు నెల 31 తేది వరకు మాత్రమే. ర్వాత ధరలు హెచ్చించబడును గనుక వెంటనే వ్రాయుదు. పి. ఆర్. జనార్దనరావు. మెన్మోర్టు: ఒంగోలు.

స్ట్రాంగ్ పాకెట్ లీవరు గెదేయారము.

7 బహుమానములతో దీని వెల రూ. ౩-8-౦ మాత్రమే. 7 సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలది.

5 కి మానగిడిని 2 కి మాన వెదల్యుల పట్టుపం యేరందె నన ఒక పేధర నెల 1-౩-౦. 2 మారలవెదల్యు, నిడివిల చుట్టుబాలయదాకం రూ. 1-8-౦. 1 కి మాన వెదల్యు, నిడివిగల చట్టుబాలయదట్టుచాకం ౦-12-౦ జవాకా సిల్కు వేరేవావను, నెం 1-6 వెంకటేశ మేష్ట్రీవీధి, మదరాస్.

ది న ప్రి. ప్రచురినము 10 పుటల విషయ ముండును. చందా గల నకు రూ. 12-౦-౦ ౩ మాసములకు నూ. ౩-౪-౦ 6 మాసములకు ,, 6-౪-౦ 1 మాసమునకు ,, 1-2-౦

త్రాప్తనైజంజనీరింగు కంపెనీ, మదరాసు. ప్రింటింగు శ్రేష్టులు. రయిన మిల్లులు, వండి మిల్లులు, సిరులోడు యంత్రములు, మొదలగు వాటిని తిని అవిరవలన గాని, గ్యాసువలన గాని, మామేదన గాని, తో విద్యుత్తు (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నవహింపబలయిన ననువాదం

వ్యష్టి మేటులకు, స్క్రీములకు మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది. మావద్ద ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, ఇవరలయించినదిరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు.

మేము ఎంగల్ బర్న్స్ బ్రాదర్స్ లోను అయిలలకు వేదెంటులము. చిరునామా:-

నెం 7, ఆర్మీనియన్ వీధి, మదరాసు. The Crompton Engineering Co., 7, Armenian Street, MADRAS.

కలరాకు సిద్ధోపధము

౧౦౦-కీ-౯౯-గుణము.

తప్పక యేదళలోనున్న నుగాని కలరాను కుమర్చును
మూతమును ఛారాళముగను ఉష్ణముగను స్థిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0-12-0. మాత్రమే.
విషూచి సంబీచిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

ఆడికముగా గోరువారు దగ్గరలెల్లవేషమును జెలుపించెను.

దైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు,

ఎ. సి. యస్. ఏ. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

అల్లిగం అడ్రసు
పండిట్, మదరాస్.

అత్యుత్తమమైన మదరాసు పిత్తరసములు.

మంచి పట్టుతోను, చక్కని జల్తారుతోను చేయబడినవి.

ఎర్ర తలపాగలు, ఒక అంగుళము బంగారు జల్తారుగలవి. ఇన్ స్పెక్టరులకు పాగుగా పనికివచ్చును.	ధర రూ॥
మైసూరు మాదిగాని, మదరాసు మాదిగాని కోరిక మాదిరి పంపబడును.	7-0-0
తుక్కి ఎర్ర పట్టుగుడ్డబుగ్గము, మైసూరుగాని మదరాసుగాని మాదిరి కెత్తమడపులకు అనేక రంగులలో చేయబడిన తలపాగలు	5-8-0
మైసూరుగాని మదరాసుగాని మాదిరి. ఎర్రపు, కోజా, నీలము, తెలుపు వగయిరా రంగులలో బంపబడును.	6-0-0
బలమయిన తలపాగ వెట్టె జపానురంగు చేయబడినది.	1-0-0

ఆర్డరులు పంపునపుడు తలయొక్క కొలత పంపుడు.

ఎ. ఇస్మాయిల్ అండు సన్,

అక్కి, వాలాటియర్, పోలీసు కంట్రాక్టు, 67, మూరు వీధి, మదరాసు.

S. ISMAIL & SON,

Army, Volunteer, Police Contractors,

67, Moor Street, Madras.

వనోపధి సారసవరిల్లా.

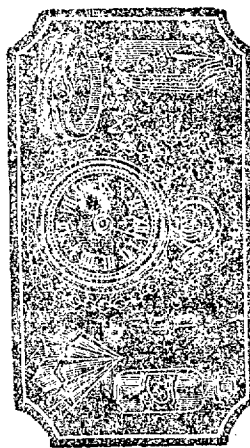
ఇది వనోపధి సారసవరిల్లా సత్త్వగుణములు మరియు సకల చర్మరోగములను బాగు చేయును. దీనివల్ల చర్మరొగములు పోయి, రసవల్లు, రక్తవికారములకు అరిగిన అన్ని రోగములను దీనివల్ల బయటపడును. ఇది చర్మమునకు బాంధవ్యముగలదిగాను. వాడబడుతున్నపుడు చర్మమునకు సత్త్వగుణము వృద్ధిచేయును. దీనివల్ల కీడినముగకు బలము, అరోగ్యము కలుగును. దీనివల్ల ముగ్ధముగాను బాంధవ్యముతో కలిగిన కీడినముగకు నొకటివలెన మోక్షము కలుగును. రెండుసార్లుగా వాడెను. ఇది చర్మమునకు బాగుచేయును. ధీమా రస రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫనసవాడి. నం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

పాకెట్ లీవర్ నాచ్.

దీని క్రయము 6 బహుమతులతోటి రూ. 2-14-0 లు మాత్రమే 6 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

ఈనాచ్, బహిష్కృత లీవర్ సనిస్ తేక నాన్యమైన యంత్ర సామానులతో తయారై యిష్ట చే నూతనముగా వచ్చి యున్నది. కొంచెమైనను వ్యత్యాసములేకుండా సరియైన కాలక్రమము మా పించు వాడు. యిద్దియే, మిగుల మందరమైనది. దీని 6 బహుమతులవివరం:— (1) నాన్యమైన చేతిగుడ్డ, (2) పరిమళమైన అత్తరు సీసా, (3) సర్వాకారమైన ఉంగరము, (4) గడియారపు గొలుసు, (5) వివిధమైన స్టిలింగుబ్బు (6) దిక్కులుచూపెడు కంపోసు.

దయచేసి ఈవిలాసమునకు వాసి తెప్పించుకొనుడు.

బి. అర్. వెంకటరమణ అండు కంపెని.

నెం. 7, కోపు శంకటాచలయ్యర్ సందు, మద్రాస్.

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనుష్ఠానోక్తియుల దుష్టశింపబడిన అత్తరుపయోగింపవలయును.

మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడబడుచుండునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడలేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని బొట్లను వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపుష్పతోట లోనే గూర్చునట్లుండును. ఈ అద్భుతమైన శేయికముల పుష్పములనుండి తీయబడిన అత్తరు యొక్క సువాసననుభవించుటకయి ఆటోదిల్ బహార్ యివ్వబడిన మిదగ్గిరనున్న షాపుకివరు నడుగవలయును వారితాపున లేకని మాకు వ్రాయును. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, క్లీ టౌన్సు అత్తరుగల కెద్దసయిబుడ్డి 2-0-0 ఈ అత్తరుతో పరగల్గెట్టుబడి ఘనమును గాడుచుండు కార్టలు డబ్బా 1-కి 0-10-0. వి. పి. ఖమ్మత్ సువాతే భరించవలయును.

సోలు ఎజెంటులు—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్

కెమికల్ కంపెని, 155 జామా మసీదు. బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంటు:— మేహత పునమోత్రం చూల్లి నెం 23, వై నాబజారు రోడ్డు, ప్లవరు బజారునమిపం మదరాసు.

సర్వ జీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది శంజీవనంతో ఒక వనమాలిక. ఇదియే శుభ భూర్విరుల ఆతిరహస్యపు జోషధము. దీని ప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దాని ప్రభావము కనపడును. నపుంశకత్వము పోగొట్టుటకు యంతర్యమిందినది లేదు. జన్మేంద్రియ దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారములకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమున్ను శేహమునకు బలమును కాలియను నిచ్చును. 20 విధములగు శేహములను మొదలంబు నాళనము చేయుటలో గంజీవంటిది. “సర్వజీవన్” ఇది శ్రీమతి, పురుషులు, బాలుకు వృద్ధులు అందరును నువ్వరొగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుస్వృద్ధియుకలుగును.

తెల టెన్ను 1-కి 2-0-0 పొట్టేత ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ జి. యస్. నాయు

(13-5-14) కలియుగభీమ.

16 కృష్ణపు మొం పిల్లి, తిరువల్లిక్కేటి మదరాసు.

కూష్మాండలేహ్యము.

ఈలేహ్యము గోమూలికాసారములతో కాస్త్రోక్తముగా తయారు చేయబడినది. ఇది 40 రోజులు శేవించిన కుళ్లనద్దము, అక్షి, తుయ, మూలశంఖలు, సుఖవ్యాధులు శేహాతిమ్యేరలు, మొదలైన అనేకరోగములను పోగొట్టి బలము, కాలి, వీర్యవృద్ధిగలవాడై పరాక్రమము, దీహయ్యపు కలుగజేయును. పత్రియతేదు. 40 రోజులకు 2 దప్పలు నాలుగు. దప్ప 1-కి తెల రూ. 2-8-0 లు ఖమ్మలు సహా 2 రోజునవారికి సచితమైన క్యాట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును విలాసములు విడి అతరుములతో వ్రాయును.

అడ్రెసు:— మేనేజరు.

సరస్వతి వైద్యశాల,

మాముడూరు, కృష్ణాజిల్లా.

జర్నీవ్యాపారము

ఏర్పాటుచేయవలయు జాగరూకతతో జరుపబడును. ఇది
వరకు వర్తకులకొరిన సరకులను యంత్రశాలలవారు చూచుకుగా
నేసి అందియ్యలేక పోవుటచేత జర్మనులు దేశమందలి వర్తకు
నాక్రమింపకొనగలిగిరి. ఏదేశమువారి కేసరకులను సరమోయను
విషయమును గూడ అంగ్ల దేశపక్షిక్రామికులు శ్రద్ధతో గమనింపక
పోవుట మతియొక పొరబాటు. దక్షిణాఫ్రికా దేశమును దాహరణ
ముగా దీసికొనుడు. ఆ దేశమున స్వదేశీయులు రిలక్షుమందిగలరు.
ఆ దేశమునకు జర్మనీవారు 43,972 పౌనులు విలువగల ఆయో
మయపు సరకులను పంపి పిక్రయించుచుండ నాంగ్లేయ దేశము
నుండి 19,555 పౌనుల విలువగల సరకులు మాత్రమే పంపబడెను.
జర్మనువారు ప్రజలకవసరమై చవుకపాను సరకులను పంపుట
వలననే వారిక మృత మధికమయినది. ఇప్పుడట్టి పోటీవ్యాపా
రము జరుగవలసిన క్షణ నివేశములలో ప్రేమ కరొవనరల
సహాయ మధికముగ తీసికొనుటకు నిశ్చయింపబడినది.
సమాచారముల నిష్పాదధిక శ్రద్ధతో చూచుచున్నార.

కృష్ణామండల మహాజనసభ

రెండవరోజు కార్యక్రమము

ఏలూరు, 25 ఆక్టోబరు.

(మాప్రత్యేక విశేషములను ద్వంద్వంబు)

7-వ తీర్మానము.

రెండవరోజున సమావేశమైన సభలో వీరిగవ తీర్మానములు ఆంగీకరింపబడినవి:—

తాలూకాబోర్డులలో నెన్నుకొనదగిన మెంబర్ల సంఖ్య యావస్థానిలో 2/3 గా పెరచుచుటకు జిల్లాబోర్డులలో నట్టి మెంబర్ల సంఖ్య 3/4 గా చేయుటకు,

గ్రామమునకులను గల మెంబర్ల సంఖ్యలను లోక రోబోర్డులకుగాని మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలకుగాని యెన్నుకొనబడుట కనర్దులనుగా చేయుటకు,

క్యాండిడేట్లకును వోటర్లకును భేదములేకుండ గ్రామము దేట్లను ఆదాయపుపన్ను నిమిత్తముగా రు. 50 లకు తక్కువైన నేవిధమైన క్రయమును చెల్లించువారలను ఎన్నుకొనబడుట కర్దులుగా చేయుటకు,

యూనియన్ల పంచాయతీలలో ముఖ్యమగువోట్ల యూనియన్ల పైర్మెంట్లను, అన్ని పంచాయతీలలో మెంబర్లను ఎన్నుకొను అధికారమిచ్చుటకు,

ఈజిల్లాలోని అన్ని తాలూకాబోర్డులకు వారి నెసి దేంట్లను వారే యెన్నుకొను అధికారమునుగట్టుటకు,

క్యాండిట్లు వోటర్ల లిస్టులు నిరవరచకపూర్వము గ్రామములలో ప్రచురపరచిన పిమ్మట సవరణలిస్టులను తయారు చేయించుటకును ఈసభ వారు గవర్న మెంటువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

ఉప:—గుడిపాటి వెంకటచలపతిరావుగారు వేంకటాపురము.

ఆమె:—కొదాలి శివరామకృష్ణరావు వెదకల్లేపల్లి. కాజవెంకట సుబ్బయ్యగారు పసుమట్టు.

8 వ తీర్మానము.

వంశాలను నిర్ణయించుట.

(ఎ) నిడుదనోలు పెద్దకాలవమీదను గన్నవరముదగ్గర ఉయ్యూరు కాలవమీదను, ఏలూరు కాలవమీదను గుంజుకొలను, పూర్ణ, చేబ్రోలు కైకవరముదగ్గర, కలిండిరేవుదగ్గర ఉప్పు లేరుమీదను, వేంకటాపురముదగ్గర కొమ్మలేరుమరుగుకాలు వమీదను, రాచపట్నమువద్ద రామవరం కాలవమీదను కొరు కోల్లపల్ల పెదలంకమురుగు కాలవమీదను పాలకొలు ఆచంట మధ్య కక్కలకోటిమీదను వంశాల నిర్ణయించుటకు—

(బి) కంకరకోట్ల వేయించుట సుధానుండి నందిగామ వరకును, పిప్పగుండి గొల్లలకోడేరువరకును చిట్టికొలనుండి కుమార దేవమువరకును నిడుదనోలునుండి యెర్నూరుదేవు వరకును, ముదుపెట్ల వంశవరకునుండి కొత్తమురైలుగేమను వరకును, అచటినుండి నిడుదనోలుమీదుగా చల్లపల్లి వరకును కైక లూరునుండి యేలూరుకును కైకలూరునుండి వేంకటాపురము మీదుగా కలిండిభోగేశ్వరము వరకును, వింజరము, లావుకర్ల నుంచి కొరుకోల్లమీదుగా తిమ్మిడివరకును కార్లకూడనుంచి ఏలూరువాడుమీదుగా కలిండికిని కలిండినుంచి కంగరయ్య పాలెమువరకును ఇందుపలనుంచి ముస్తాఖాబాదు వరకును పసుమట్టు పుల్లెటిరేవునుంచి బుదరుకోట్లవరకును కంకరకోట్ల వేయించుటకును.

(సి) పెదలంక ఛానల్ నుంచి వెంకటాపురంబోతు మట్టు గ్రామములకు ఒకపంటకాల్వ క్రెవుట్ల, పెదలంక కాల్వ పడవలకాలవగ మార్పులు కలిండివద్దలాట మురుగుకాలవ క్రెవుట్ల దేవాదతాలూకాలోని ఒక్కంపేడి తెడవునుండి పాములకాలవ వరకు మురుగుకాల్వ క్రెవుట్లకొప్పుడు తాళ్ల పూడిమధ్యను గోదావరియొడ్డుననుండి మూసివేయబడిన బళ్ల మార్గమును తీరిగి తెరుచుటకును.

చాగల్లపల్లెను మురుగుకాలవకు వంశాలకట్టుట. ఉప:—పై. వెంకటాపుర పంతులుగారు.

ఆమె:—గొర్రెపల్లి పద్మిణిగారు.

9 వ తీర్మానము.

1. ఆంధ్రోద్యమమును ఈసభవారామోదించుచు ఆంధ్ర మండలముల పరిపాలనా స్థాపనమునకు ఆంధ్రజనాభివృద్ధికిని అనుకూలముగలుగు ఆంధ్రమండలములను ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా నేర్పరుచుట యావశ్యకమని యాసభ వారి రిజిప్రాయము చున్నారు.

2 మరియు ఆంధ్రమండలమునకు ప్రత్యేకముగ కాధా నికవిధానముల ననుసరించి యొకసర్వకళాకాలను స్థాపించవల యునని ఈసభవారు దొరతనమువారిని గోరుచున్నారు.

ఉప:— అద్దంకి సుబ్బారావుగారు. ఆమె:— బొమ్మిరెడ్డి కల్లింగరాజుగారు.

10 వ తీర్మానము.

1904 వ సంవత్సరమున కృష్ణా గోదావరిమండలముల క్రయాకరణములో నేర్పడిన ఈకృష్ణామండలము చాలబిరిగిగా నున్నందున పాలనాసౌకర్యమునకును ప్రజానుకూలమునకును నీలుగానుండుటకు నీకృష్ణామండలమును రెండ భాగములుగ చేయుట యావశ్యకమని యాసభవారియభిప్రాయము.

ఉప:— వెనుమెచ్చ వెద్దిరాజుగారు. ఆమె:— చెరుకువాడ వేంకటపతిరాజుగారు.

11 వ తీర్మానము

భూమిపన్ను - నీటిపన్ను

నిలవరముగు కొబ్బరిపల్లెరాతోటలకు వలెనె పసుపు, మిర్చి, వగైరాతోటపండ్లకు నీటిపన్ను కట్టగూడదనిన్ని, కల నీటినిబట్టి 1, 2 సార్లుమాత్రమే నీరుపుచ్చుకొండ నుదరుతోట పండ్లకు య 1కి రు 2-8-0 లేకుండా నీటిని పారించుకొను భూములకు యిదివరలో యిచ్చుచున్న నీరువరిమిన్ 1/2 నుండి 3/4 వాచ్చింపలేదనిన్ని పోరబోతులలోని గుంటలయందును బోడ్లకాలవలయందును నీటియొచ్చు వర్షపునీటి యాధారము పాగుచేయబడు పండ్లకు నీటితీరున కట్టగూడదనిన్ని.

నీటిపన్ను పూరాచేయు కట్టబడిననిల్వరమైన కొబ్బరి వగైరాతోటలలో సాగుచేయుపయ్యకు నీరు తెచ్చుకొన్నపుడు నీటితీరున కట్టగూడదనిన్ని.

పల్లపుసాగుబడి పంటకోసినపిమ్మట అతడివలన పయ్యర చేయబడిన కూరపాదులకు నీటితీరుకట్టగూడదనిన్ని కొల్లెటి గ్రామాదులలోని కనుకట్టబడిన గయ్యసాగుమును నెలపుతేక సాగుచేయబడినపుడు వంటికుతేపు యేవిధమైనలేకుగా కను కట్టగూడదనిన్ని.

వైనవివంచినవాడు కొల్లెటిభూములలో ఆకు నారు పోసుకొన్నపుడు భూమిని యెమ్మి కట్టగూడదనిన్ని కొల్లెటికి సంబంధించిన గ్రామాదులలో మునుగుకాల్వనీరు తెల్లపు సాగుచేసిన భూములకు నీటివరకాదుతో నిమిత్తం తెడవెడ కొల్లెటినీటి తీరువరకు ప్రకార నీటిపన్ను కట్టవలసిన వనిని యేవిధంగాను పివాల్లితీరు వినించబడదనిన్ని.

పల్లపుసాగుబడి భూములమధ్య దిబ్బలనెనెకేస అరటి మొక్కలకు నీటితీరుకట్టగూడదనిన్ని కొబ్బరిపల్లె రా నిలవర మైనతోటలకు తెండవంటకాలంలో నీరుయొక్కనప్పుడుగాని రయితుపుచ్చుకో నపుడుగాని య 1కి రు 5-0-0 వా: నీటిప న్ను విధించవలసినదేగాని రెండవంట నీటితీరుకట్టగూడదనిన్ని

తెడవాడ తాలూకా (1) గుండాలు (2) కానూరు (3) రామవరపాడు (4) ప్రసాదపాడు గ్రామములలో కృష్ణా అన కట్ట నీటినితోడుకొని పల్లపుసాగుబడి చేసుకొనుటకు అంగీకారము యిప్పించవలెనని యాసభవారు దొరతనమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

ప్రపోజరు:— కాళ్లకూరి నృసింహరావుకంతులుగారు. నెకండరు:—ఉప్పలూరి ఆదినారాయణ మూర్తిగారు. సపోర్టరు:—గంగుమోలు వేంకటస్వామిగారు.

12 వ తీర్మానము

కరర్ కెన్ సర్వెన్సు యాక్టు కె రి-7 క్ల కలప్రకారము తెయూచేయబడు ప్లాను యెగ్రామమునకు సంబంధించినవరకు ఆగ్రామచానడిలో కట్టడమును.

2. 11 శెక్సన్ వలన రయితుల జరాయితి భూములు క్రొత్తసాగు కాకుండా యుండె యెడల చాలనవ్వము సంభ వింతు చున్నందున అట్టి భూమికి సంబంధించినవరకు అట్ల సరణ కావడమున్ను

18 శెక్సన్ వలన రహితులకు చాల కష్టములు సంభ వింతుచున్నందున పట్టా భూములలోని చెట్లు రహితులు కొట్టుకొనుటకును వేసుకొనుటకును అధికారము వుండ వలెననిన్ని అంటోటలు వేయుట వనములక్రిందికి రాకుండా యుండుటకుల చేయవలయుననిన్ని, నడిప్రవాహమునకు అడ్డు గలగ జేయు శిల్లు మినహా యితర గడ్డి దినుము తెంచ కొనుటకు అధికార మివ్వవలెననిన్ని, రహితుల పుష్కయోగము నిమిత్తం వారిపట్టా భూములలో వాటికి కావలసిన గుంటలు క్రెవుట్లకొనుటకును చున్న యిసుక పీనుకొనుటకు పాకలు వేసుకొనుటకు అధికారము యివ్వవలయుననిన్ని ఈ సభ వారు ఆభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఉప:— గద్దెవారయ్యగారు. అనన్విద్ద. ఆమె:— ఉప్పలూరి లక్ష్మీనరసింహముగారు. కంతువేని వెంకటరంగయ్యగారు. నాగాయతిప్ప.

కోర్టు వ్యవహారములు.

[న్యాయమూర్తి: ఎయిలింగుగారు.]

అబద్ధపుసాక్ష్యముచెప్పట.

మధురజిల్లాలోని దొకవోటు గెండు యెద్దులను దొంగి లించినందులకై ముత్తుదేవక, తెల్లయ్యదేవక, అనువా ద్దర్మ మీద నజ్దీవిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారికోర్టులో దావా వచ్చెను ఈదావా విచారణలో ముత్తుగొండక, పెరియల్లగొండక, కవండప్పగొండక అను ముగ్గురుసాక్షులు, తామ, నేరమును పరిశీలించిన పోలీసుదొంగ్గనునిజ్జీసాక్షులుగ విచారించబడియ, విచారింపబడలేదని చెప్పిరి. కాని, దాఖలాలు మొకలయినవి నిక్కమును చెల్లిపుచ్చెను. అందుమీద, నీ సాక్షులుముగ్గురును ప్రమాణపూర్వకముగ అబద్ధమాడిరని యేర్పడినందున, నటు అబద్ధమాడినందులకు విచారణ జరుగునపుడు మధుర సబ్ మేజిస్ట్రేటు మేజిస్ట్రేటుగారిలో దావానుపుచ్చుకొనిరి. హైకోర్టుకు రివిజన్ పిటిషన్ కేసు కొనిగిగాని, క్రిందికోర్టువారియ్య న్ననవే నీరపరచబడెను.

[న్యాయమూర్తులు: కంకరనాయుడు, శిష్కపల్ గారు.]

నీటిపాటుదలనుగురించిన వివాదము.

కరాహనదిలోనుండి తా ముడయోగించుకొను నీటికి తమయొద్ద దొరతనమువారు నీటిపన్ను కొరరాదనియు, చెరులకు మాత్రమే గాక యితరపనులకుగూడ తా మునదినుండి నీటి నుపయోగించుకొనవచ్చుననియు, ఉత్తరపుటించునిమిత్తము గౌ రవనీయులగు నరసింహరాజు, తునిరాజు గారును ఆదిగాగల వారు దొరతనమువారిమీద వికాఖపట్టణం నడకొర్టులో దావా తెచ్చిరి. వాదనలపద్ధ ప్రతివాదముల పన్ను పనులచేయరాదనియు, ఆనదినీటిని పాలములకుతప్ప మరి యేవనిగిగాని వాదలు ఉప యోగించుకొనరాదనియు నజ్జిజిగారు తీర్పుచెప్పిరి. ఈతీర్పు లో మొదటిభాగము మీద గవర్న మెంటువారును, రెండవ దానిమీదగ్గవాడును హైకోర్టులో అప్పీలుచేసికొనిరిగాని, యా యప్పీలురెండును ప్రోవిజేషుబడినవి.

[న్యాయమూర్తులు: ఓబ్బిపిట్ట, తయార్జి గారులు.]

జ పీసెషయమునుగురించి

స్వామికాజుకోర్టుదావాలో నోకదానియందు ఋణ సామి ఋణమునిమొక్క చరాస్తిని జప్తీచేసెను. ఆజప్తీచేయ బడినసామిలు అనతి మూడవదాదాకడ అట్టి పట్టుకొనెను. ఆ యట్టి నిరాకరింపబడెను. అందుమీద నా య్జిజిగారు ఆ సామిలను రాబట్టుకొనునిమిత్తము (అఋణికుని, అఋణిస్వా మిని) కారి నిరువురను ప్రతివాదులుగ చేర్చి దావా తెచ్చెను. మూడవదాదా రామస్వామికాజుగారు ఆవాగ్ధ్యము క్రమమగు వర్తతి ననుసరించియొండతేదిన నుడిది డిక్ రేమెంట్ (ప్రకటన)కు దావా తెచ్చుట క్రమమగువర్తతియని తెలిపిరి. అందుమీద పుల్ రెండికి అప్పీలు చేసికొనబడెను. మొదటియందరజడ్జిలును మూడవదాదాకోర్టుప్రాయము నంగీకరించాలక, అవిషయమునై హైకోర్టువారికిభిప్రాయమును తెలియగోరి. హైకోర్టులో వైన సర్వోన్నత న్యాయమూర్తులు శేషవిచారించిరి. అయిరు వురకును అభిప్రాయభేదము కలిగెను. కాబట్టి, మూడవదాదాగారి యభిప్రాయము కొరబడియున్నది.

పోలీసుకోర్టు.

ఎగ్జూక్యూ.

హైలాత్తూరులో నిజసించు కృంగారం అనువానిని చంపి నందులకుగాను, సామి, క్ల, వేలు, ఇన్సోల్, అను నలుగురు చార్జి కాబడి, విచారణ జరుగుచున్నది. ఒక ఉత్తవములో డిరేగింపుసందర్భమున కృంగారమునకును, మొదటి ముద్దా యికిని మనస్తాప మేర్పడెను. కాబట్టిండి క్రమకమముగ వారికి వరస్పరజేరము కృత్రిముగచుండెను. తుదకు మొదటిముద్దాయ తన స్నేహితులతోడ, కృంగారమునకు ముఖ్యస్నేహితుడగు నయనియప్పక అనువానిని బలముగ మర్దించగా, వారి నెరము సంపూర్ణముగ హెచ్చెను. ఈ నమనియప్పక మీదను, నాల్గవ ముద్దాయ ఇన్సోల్మీదను వెసుకొకప్పుడు వైట్ కేసు జరిగి యుండెను. ఈ తీరున ముద్దాయాలకును, కృంగారమునకును ద్వైరేర ముండెను. దీనికి ఫలముగ, ముద్దాయాలు తటివేచి యుండి, యా నెల ౧౧-వ తేదిన కృంగారము మామూలు పేరకు ఛార్జెసు అనెలంపుచెన్నుకోవచ్చేసి యింటికి వెళ్లు చుండగా, దారిలో ముద్దాయాలు వాని నడ్డగించి చంపిరి. పోలీసుకోర్టు విచారణ జరుగుచున్నది.

కీలుకాలువ.

జిల్లా ల నాకాదేశ పట్టి.

వర్షము ఆస్పేరియా కేసునందలి పెరుగుదలను

ప్రాంతము డెక్టర్ గా రోగిని యువనాస్యసాగము:-

నేను వేదకామ్రము నభ్యసించుటకు జర్మనువేశమున కేగినపుడు నేను కీలుకాలువ జిల్లాలోని దేశీయమున ప్రవేశించితిని, కీలుకాలువ జర్మనీ నాకాదేశమునకు ప్రధానస్థానము. మరల నేను జర్మనీవేశమునందలి మరెయిది వేదకామ్ర బోధకస్థానము నిటీకల చూడగోరి హెల్స్ ఫిల్డ్ లాండను కరిగితిని. కీలుకాలువ జన సంఖ్య 180 వల మంది. కీలుకాలువలో నొడవనుకట్టు ప్రజల శ్రమ తరగడపడుటకలనే యువగరమంత శ్రమముగ విశేషముగ శ్రద్ధగాంచుట తటస్థించినది. యూరోపువేశమునందలి ముగ్ధత్వములగు నోడల శ్రమలలో కీలుకాలువకు వొక్కటిగ నున్నది. కీలుకాలువ జర్మనీ నాకాదేశమునకు ప్రధానస్థానమని యిదివరకే నడిచితిని. కీలుకాలువ నుమారు 1 1/2 మైళ్ళ దూరమున కీలుకాలువ సముద్రమున కిదియందున్నది. ఈ కాలవను త్రవ్వించు వజ్రశ్రమ కిస్సాట్సునకే కలిగినది. సింహద్వారమును తొలగించునగుడ నుండకున్న జర్మను నాకాదేశముననున్నతక్కినది ఒడవుదేరుదని యతడుకలంచెను. అటుల చేసి నచో నందలకు కట్టింపుటయుతో నచ్చినగాని శ్రమదేశములకు విజయముకలగలేదు. కీలుకాలువ నీలయముగ చేయబడిన పిమ్మట తత్సాంతమునందలి సముద్రభాగము సోగను చేదిపోయెను. నిరంతరమున తక్కినది విద్యున్న కలండు సంచరించుచుండుటే నాసమద్రోహము కిరసమనానతో వేళ్ల తెల్లముగ నిండియుండెను. ఇంగ్లాండులో వాంగ్లేయు లీప్సి విద్యున్న కల సంతగా నుపయోగింపగలగని జర్మనీవారు పీని నధికముగ నుపయోగింతురు. కీలుకాలువ శ్రమనకువెన్న కునప్రసిద్ధి కెక్కినదనియింగ్లాండులోని ఆంగ్లేయులు తలంచుచుండుట కాని కీలుకాలువ ప్రతి యాంగ్లేయుల యభిప్రాయమును విని విస్మయపడెను. కీలుకాలువపై కృత్రిమ పదార్థముగాని స్వచ్ఛముగ నెన్నగాదు. ప్రతిసంవత్సరమునగూడ కీలుకాలువ వారము రోగి యొడలో పంపెనులు జరుగును. ఓడల శ్రమనుచుట్టును ఫిరంగుల నేర్పాటు చేసిరి. పట్టణమునందు నాకాదేశములకువిద్యున్న గొప్ప పాత కాలగలదు. అదట వేద యాద్యోగము నాకాయాభ్యుదయ నభ్యసించుచుండురు. నాలుగేండ్ల క్రితమునేను జర్మనీ యంతరభాగమున కేగితిని. అచటి వారందరును పదాతి వైద్య విషయము నందుకన్న నాకా వైద్య విషయమునంద భిక్షోత్సాహమును కలిగియుండిరి. వారి యుద్ధనామల చూచుటకు చాల విశ్రమగ నున్నవిగాని పీడలకుండుటయు నాకాభిములను చూచినప్పుడు మాత్రము వారికి నాకాభిలక్షణములు సమాజముగ నలవడి నట్లు తోచలేదు. వారు సముద్ర వైనికలగునందుట కర్హము కాదు.

కాలువను త్రవ్వట.

ఈ కీలు కాలువ పనిని 1887లో ప్రారంభించి 1890లో పూర్తిచేసిరి. ఈ కాలువను త్రవ్వించునందు కలకత్త 15వ శతాబ్దమునందలియు వారికి కలిగియుండెను. అకాలవ కి మైళ్ళ పొడుగుగలిగియున్నది. హెంబర్గున కుత్తరము చాలదూరము నున్న ఎల్బువర్డ సముద్రములో కలవబడినది. కానివ త్రవ్వించుటకు 7,500,000 పౌండుల వ్యయమైనది. కెనెడి కోలకలను బట్టి వైద్యమున 120 అడుగులను వెడల్పును క్రిందిభాగమున 70 అడుగుల వెడల్పును, 80 అడుగుల లోతును గలిగియున్నది. గట్టెట్టుగానుండుటవలన నాకాకలగుండ ప్రయాణముచేయువారికి విసుకుదలగ నుండునగాన దేశసంచారు తవ్వకును కాల్యగుండ ప్రయాణముచేయుట కంగీకరింపదు. ఒక దినముండి మరెయిది చివరకు పోవుటకు 5 గంటలకాలము పట్టును. అది కేవలము యుద్ధమున కుపయోగించుటకే త్రవ్వించబడినదిగాని నవీన కాలమునందలి యుద్ధనాకల పరిమాణము చాల హెచ్చినదిగాన నవి ఆకాలములో నియడ పనివారు 1906లో కనిపెట్టిరి. కాన దాని వెడల్పు రెండురెట్ల ధికము చేయుటకును లోతుగూడ హెచ్చుచేయుటకును నాకాధికారులు నిశ్చయించిరి. ఇటుల చేయుటకు 110000 పౌండులయినది. కాలువ మరల పూర్తియై కొద్దికాలమే యైనది. ఆ కాలువలో పెద్దపెద్ద ఓడలుగూడ తేరచాపకొయ్యలను దింప నక్కరలేకుండ పోగలుగునట్లు వంతెనలు మిక్కిలి ఎత్తుగా కట్టించబడినవి సముద్రపువర్షమునకు సమానముగ కాలువత్రవ్యబడినదిగాని పాటుపోటులవలన నిబ్బందికలగకుండ నక్కడక్కడ లాకులను గూడ కట్టించిరి.

జర్మను సముద్రతీరము.

సముద్రతీరమునందలను వానినికదిల్చుట పోసియు న్నాటి. ఇటీవల విజ్జులమీద చాలవరకు ఫిరంగుల నున్నవారు. ఎల్బు మాఖద్వారము సముద్రతీరమున కిందుమించు మధ్యభాగమునదగును. అచట బహుశత్రుబాహుముల గల కెన్నోకొలది 1000. కాంత నగిలొచ్చేరువోట గూడ రక్షణోపాయము తరగడపడినది. కచ్చుపేషను మొదలు హెంబర్గువరకును కాలువలో ప్రయాణముచాల కష్టముగా నుండును. అచటలొకరు వాల్డెన్ చిన గురితుల్నియు నుండిననుగూడ నచట బహుభాగరూకతతో ప్రయాణము చేయవలసియుండును. శ్రమసేయు రాకలనివచ్చినప్పుడు వారాయన వాళ్ళను తీసివేయుదురు. అప్పుడు ప్రయాణముచేయుట కేవల మసాధ్యమేకలుగును. కిచ్చుచ్చ కేవలన క్రేల్వజడదగిన మందుగను అడవిపురుషులయొక్కవి. జర్మనువేశమునందలి నగరములలో హెంబర్గు ద్వితీయాస్థాన ములంకరించుచున్నది. రేపు పట్టణము లలో నది ప్రధానస్థానమున యాక్రమించుకొని యున్నది. దానిచుట్టును క్రమేషువేశము కలదుగాని అది ప్రత్యాదేశముందలివగత మనిపించుకొనక భూమిమీదనున్న యొక ప్రత్యేకద్వీపమును బోలియుండును. చర్చిత్రో సంబంధముగల ప్రాచీననగరములు మూడింటిలో నదియొకటి. ప్రవ్యవసాయ గర్భములనియు నాల్గావించు స్వభావముగలవారనియు హెంబర్గు ప్రజలు వారిని గుర్తుంచుదురు. హెంబర్గువారి కాంగ్లేయులయందభి కాశాకాగము కలదు. ఇంగ్లాండులో వ్యాపారమధికముగా జరుగుచుండుటయే యందులకు కారణమయ్యుండును. అలాప్త రకు చిన్నది యాపట్టణముగూడ ప్రవహించుచున్నది. పట్టణ మధ్యము దదియొక విశాలముగ సోపరముక్రింద నేర్పడినది. అలాప్తరకున తిప్పాట్సుగాని శిలావిగ్రహ మొకటిగలదు. ఆశిలావిగ్రహము ఎల్బువర్డ ద్వీపిగి మిక్కిలి పెద్దదిగా నున్నది. వెనుకటివక్రమర్తల శిలావిగ్రహములకన్న నది చాల పెద్దదిగానుండుటచే కెయిజుగారు దానిని నిరసించి దానిని చూడకుని దీక్షపట్టిరి. హెంబర్గులో చక్కని ఓడల శ్రమ గలది. దానిలో నడుచుబదింపు రేవులు రి మైళ్ళవరకును వ్యాపించి యున్నవి.

అయిర్లాండు స్వరాజ్యము

కాసనము అంగీకరింప బడుట

యూధానంతర మాచరణమునకు వచ్చును.

17వ శతాబ్దమునందు మంగళవారమునాడు మెంటు క్రజలనెల్లె (హోమరులుల్లు) స్థానికపరిపాలనా కాసనముగూర్చి ప్రభుత్వము వాంఛించినచర్యను బోనరులాగారు ఖండించారు. నొసంగిన యువనాస్యము ముగియగనే (యూని యెడ్యులు) సంఘవాదులందరు నొక్కసారిగా సభనువిడిచి పోయిరి.

ఆస్పిత్తుగారు కాసనా చరణమును తాత్కాలికముగ నిశ్చయించు నొకయనుకాసనమును ప్రతిపాదించుటకు లేచి నంతటనే మంత్రిమండలమువారు సంతోష నూచకధాన్యములనుసరించిరి. 1914 వ సంవత్సరపు అయిర్లాండు ప్రభుత్వకాసనమును వేల్పుదేవాలయ కాసనమును గూర్చి ముచ్చటించుచు వెనుక తా వెనుకొని యువనాస్యములలోని భాగములనే ప్రధానమంత్రిగారు మరలచదివిరి. ఈకాసనములను గూర్చిన వాద ప్రతివాదములు నిశ్చయపడుటచే నుభయ వాదులలో నెవరికిని లాభముగాని నష్టముగాని కలుగుట కవకాశము లేదు. అకాసనములు యుద్ధకారణమున నాపి యుంచబడుట తటస్థించినచో నీ పార్లమెంటు సమావేశము ముగింపబడక మున్నే యిది యాదేశకాసనములలో చేర్చబడియుండదగినది. (మంత్రిసంఘము కిరతాశ్చర్యము)

ప్రభుత్వమువారి విధాయకత్వము.

ఈకాసనములను గ్రంథస్థమొనరింపుదని పార్లమెంటువారిని కోరుట యొక్కమని ప్రభుత్వమువారు నిధారణచేసిరిగాని మరి పండ్లెండు నెలలవరకును మాత్రము అమలులోకిరావు. అప్పు డిక్కిని యుద్ధము ముగియనిచో యుద్ధము ముగియవరకునుగూడ నవి యమలులోనికి నకుండును. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు పార్లమెంటువారి యెదుట కెట్లుచున్న సలహాగాక మరి కొన్ని సవరణలతోగూడి నీకాసనమును మరల పార్లమెంటు సమావేశమైన పిమ్మట ఈ అయిర్లాండు ప్రభుత్వపు కాసనము అమలులోనికి వచ్చుటకు కలుగుచున్న విశ్రామకాలముందు పార్లమెంటువారియొక్క ప్రభుత్వమునాకు వేరైదురు. యుద్ధ పర్యవసానముగ గలుగుచున్న నవనరించి యా సవరణకాసనము సర్వజనానుకూలముగ నీరకాసనము కాజాలవని భావించుచున్నది. (మంత్రిసంఘము కోలాహలము.)

పరిమార్చునది. (మంత్రిసంఘము కోలాహలము.) అయిర్లాండు ప్రజలు చూచించుచున్న దేశాభిమానమునబట్టి హోమరులు చట్టము నామోదించునట్లు ఆలస్యప్రజలను బలవంతపెట్టుట యెంతమాత్ర ములోచనియుముగూడ గాదనికేనును నాలోడి నంత్రిముగూడ క్లిప్తాయపడితిమని దొరతనమువారి ప్రతినిధిగా నేనీసభవాదెదుట నొక్కచెప్పుచున్నానని ఆస్పిత్తు ప్రజుంట్రిచెప్పెను (మంత్రిలు మరల కోలాహలము.)

బోనర్లుగారి ప్రతివాదము.

దేశానుకూలముగ నీరకార్యమేదైన నిష్పదోనర్లు బడునని నేను కలచియుంటిని. అట్టిదేదైన నొనర్చుబడుటకిదియే తగిన సుయము. మరెయిదికదిని మనకూలము కాజాలదు. నామ్రాన్యమునందలి సర్వదేశములకును సమానపాలనా న్యాయక్రియ హెంబర్గువారికే కేంద్ర యేర్పరక ఒడదగినయే. నీట్లు చుటవలన సయిర్లాండు విషమక్రమ సమామిత స్థానమునకు క్రంగిపోవుననియును అట్లుగుటవలన నాచరణముగూడ చాల సులభమగుననియును నేను తలంచియుంటినిగాన ప్రభుత్వము వారు ప్రతికర్తుల కొంసగిన నమ్మిక వచ్చుటకు ప్రతికర్తుల దేశాభిమానమే ప్రభుత్వమువారికి సాధనమాయెనుగదాయని నేను కోపముతోడను విరోధభావముతోడను గాక దుఃఖముతో గ్రహించగలవాడనైతిని. (వినండివినండి అవి ప్రతికర్తుల పెద్దపెద్దకేలు- పొరవాటువారివాటకు మంత్రిల ఆగ్రహ వాక్యములు) దొరతనమువారి కార్యాచరణము కేవలము న్యాయవిరుద్ధము. వారన్నమాట తప్పినవారగుచున్నారు. ఈకాసనము మరలపార్లమెంటు సభ సమావేశమగునంత కరకును నిలిపియుంచుటకు తగిన యవకాశమును సాగ్లమెంటు వారి యాచారాధికార వ్యతిరేకముగానుండ నొనర్చబడు నొకకాసనమునకు ప్రతికర్తులంగీకరింప సిద్ధముగానున్నారు. మరల సమావేశమగు పార్లమెంటుసభలో నీకాసనము చర్చింపబడుట కనుకూలముగ నప్పటికే యుద్ధముగూడ ముగియుట తటస్థించినచో యుద్ధారంభమునకు పూర్వమునకన్న ప్రభుత్వమువారి కప్పు డీకాసనమును చక్కగ విచారించుటకు తగిన యవకాశము చిక్కగలదు. ఆస్పిత్తుమంత్రి గారలల కోరినచో నీవిషయము పరిష్కరింపబడువరకును దేశమందలి యెన్నికలను నిలుపుటకు ప్రతికర్తులంగీకరించెదరు. అట్టియేర్పాటువలన ప్రభుత్వమువారికిని జాతీయవాదలకునుగూడ నిదివరకున్న స్థితికన్న మిక్కిలి యనుకూలమగు స్థితి చేకూరగలదు. అందువలన నాలస్యమగునటు నిజమేగాని కాలవిలంబములేకుండ కార్యానుసంధాన మసంభవము (ప్రతికర్తుల కోలాహలము.)

కాక నీకాసనసంబంధము చర్చలో ప్రతికర్తుల లేమియును కల్పించుకొనరు. నేను విరమించగనే వాళ్లందరు నీ సభాకాలముండి లేచిపోయెదరు. వారట్లుపోవుట కాసనమును నిరసించుటకును వ్యతిరేకభావమును ప్రకటించుటకునుగాదు. కానిప్రస్తుత సందర్భముననిట్టి విషయమును చర్చకుతెచ్చుట కేవలము మొరకుడనముగాన వారిందుకల్పించుకొని నంగీకరింపదు (ప్రతికర్తుల కోలాహలము.)

బోనరులాగారిలుల సవరణించి విరమింపగనే ప్రతికర్తులందరూ సభాస్థలిని విడిచిపోయిరి. పిమ్మట మంత్రిసంఘము వారును అయిర్లాండువారును కిరతాశ్చర్యము లొనరించుచుండ జాతీయవాదులును మంత్రిసంఘమువారును వారిస్థానముల నాక్రమించుకొనిరి.

జాతీయవాదుల విధాయకత్వము.

దొరతనమువారి సలహావలన నెట్టిలాభములను గాని పొందుటకు జాతీయవాదులు సంసిద్ధులైయున్నారని నుడువుట యవత్వము. పార్లమెంటులో తానటికల నొసంగిన ప్రసంగము నకింతకు ప్రభుత్వ క్రితాచకమని ప్రతికర్తుల నాయకుడు నుడిచియుండెను. కాని ఆందెట్టియనుములును కోరబడియుండనందున నది యిట్టి దెంతహక్రమమును కానేరదు. (మంత్రిసంఘము జాతీయవాదుల కలకలము.) ఆలె డోనరించిన సర్వప్రారణమునకు మాత్ర మంగీకరి నూత్తులు వినబడలేదు. అలస్థుల వాలంటీరుల కొనర్చబడిన ప్రాణము మాత్రమింకను నిలిచియున్నది. దాని నతడు మరియొక సారి నుడివేసు తనదేశీయుల కందరకును వైద్యాగ్రభాగమున నిలుచుట ముఖ్య విధియైయున్నదని జాను చెడ్డొండు గారుపర్యసించిరి.

కాసనము నామోదించుట.

కాసనమును గొనవచ్చుట కనుమతి నొసంగుటచే మంత్రి సంఘమువారును జాతీయవాదులును జయజయధ్వానము లొనర్చుచుండ ఆస్పిత్తుగారు లోనికేని కాసనసభ్యమును గొని సభామధ్యమునకు వచ్చిరి.

పిమ్మట నా కాసనము లిగ్గరగ మొదటిసారి చదువబడనది. కిరతాశ్చర్యము మిన్న ముట్టికేసి. పిమ్మట ననిరోధముగ కాసన మామోదింప బడుటకు వలయు కార్యక్రమములను జరుపబడినది. మూడవసారి చదువబడి పిమ్మట మంత్రిగారు పోలోవునపుడు మంత్రిసంఘము వారును జాతీయవాదులును ఒడవకుండి జయజయధ్వానముల నొనర్చుకొని

ఆంధ్రవత్రిక.

ఆంధ్రనామ సం॥ కృష్ణ శు॥ ౮. లు

మంగళవారము

కృష్ణమండల సంస్కరణ సభ

23 వ కృష్ణాజ్ఞానమండలసభలో 23 జరిగిన సాంఘికసమావేశము అనేక విధములుగా సంస్కరణ మయియున్నది. అగ్రాసనాధిపత్యమునహించిన ప్రొఫెసరు పి. లక్ష్మీనరసనాయకు గారు ఆన్ని సంస్కరణసభలకును సగ్రాసనాధిపత్యము వహించు సంవత్సరములకు గారు. వీరు కొన్ని గుణముల దక్షిణదేశమున మహా సుప్రసిద్ధులు. సాంఘికవిషయములలో కేమి యితరవిషయములలోనెమి వీరి యంత స్వతంత్రాభిప్రాయముకలవారు మిక్కిలి యరుకు. ఆయభిప్రాయములను వెల్లబెట్టుటయందును వీరియంత విస్తృతముగా వెల్లబెట్టునా రొంతకు సరుకు. ఈగుణములచే వీరు కొంతవరకు పాశ్చాత్యవ్యక్తికలవారను సహానుభూతి సంపాదించియున్నారు. కాని మొక్క విషయమునాత్ర మందరు సంగీకరించి తీరవలసియున్నది. దేశముమొక్క హిందూత్వము సాంఘికజీవనపు నుగవర్ణము హృదయపూర్వకముగా జూడగలవారలకు తీవ్రసంపేదన యంకురింపకమానదు. ఆట్టిసంపేదనను జీవితములో నెన్నియోసంవత్సరములకొలది యనుభవించిన యభిమానులకు కొంత విమర్శాత్మకత ములవడుట విపరీతముగాదు. నాయకుగారు పాశ్చాత్య సాంఘిక సంపేదలు, ప్రకృతిశాస్త్రప్రవీణులు, పౌరస్వత్వాదు మతవారమును చూచగొనినవారు. జీవితయంతయు సుత్రబద్ధమయ్యిచే కడవినవారు. అప్రతిమానమగు నుత్సాహముకలవారు. ఉన్న నస్తువునున్నట్లునాత్రమే నిరూపించి శిష్యవర్గమునకు బోధింప వలవాటుపడినవారు. ఇట్టివా పలుకులను మొత్తముగా జూడిక నామాన్యముగా చెప్పింప మొదలిడుట ఫలప్రదము కాజాలదు. వీరియపన్యాసమున ముఖ్యంతము మనదేశము బాగుపడవలయునని మనము ప్రపంచమునున్న దున్నట్లుగా ప్రకృతిశాస్త్రదృష్టితో జూచి మతముపేరిటి పెట్టి పేదాంతములనన్నిటిని పోనాడి మనమేవిషయము నేవిధముగా వివేకించుచున్నామో ఆవిధముగా ప్రవర్తించవలయుననుట. మనయాదర్శములన్నియును భౌతికానుభవముల ననుసరించి యుండవలయు నేకాని నట్టి యాహుప్రపంచమునకు జేయుండరాదని నీవాదము. నుతము మతమనుచు ఆధ్యాత్మికవిషయములకే సర్వస్వమును విడియోగించుచున్నామని భ్రమచేచుచు లోకపరిణామమున కిత్వసరమగు రాజకీయ, సాంఘిక, నైతికేత్యాది నానాజీవ విభాగముల ప్రాముఖ్యమును సంపూర్ణముగా నలక్ష్యముచేసి ఆయలక్ష్యముచే లోకములోకముగా సున్నంతకాలము యథావిధిగ మనలను వెంటాడునీజీవనశాఖలయందు మహాదుర్బలులమై పూర్వవైధనమును దలంచుకొని యువ్విడులూరుచు ఆర్థికాత్య గావించుకొనుచు ఆధ్యాత్మికాధి భౌతికములకు రెంటికిని జెడవనునలచు కార్యమునకు ద్రిష్టకుట ప్రొఫెసరు లక్ష్మీనరసనాయకుగారింటి విమర్శకులు మహామహకారులని విశ్వసించుచున్నాము. వీరంద రగ్రాసనాధిపతులవలె సంఘసంస్కారమునందలి వివిధాంశములను నైతికూపి యెప్పటినుంటలనే చెప్పికొనుచుండక మూలసూత్రములచర్చకు దిగుట మిక్కిలి

సమంజసము. వీరిననుసరించి మనయభివృద్ధికి మనకుత మద్భక్తముకావలయుననుట. మనసాంధ్యము మనాచార్యాధ్యైత మగుటచేత నింకను ప్రాధమికావస్థయందున్నదట! వివాహము గ్రంథములలో ఆధ్యాత్మికమని వర్ణింపబడినను ముఖ్యముగాది జాతియందలి ప్రజయభి వృద్ధియగుటకును ఆయాభివృద్ధియగుటకును తమజు లుచ్చించుటకును తగిన సాధనము! పాశ్చాత్య నాగరిక జాతులు ప్రపంచరాష్ట్రముల యన్యోన సంబంధములను గురించి మాటలాడుచోట మనవిషయమునే తలపెట్టక పోవుటకు మన మాజాతులతో సమానముగా నుండలేక పోవుటయే కారణమనియు నిజముగా మనము కావము నాశించిన యెడల మనమాను నభివృద్ధియగుటకు ప్రయత్నింప వలయుననియు ఈ ప్రయత్నములలో ప్రభుత్వముచారు, అనిర్బాధ సాంఘిక శాసనములకొనన్పి ణోద్వేదనచచ్చుననియు లక్ష్మీనరసనాయకుగారి యాశయము. మనదేశమున నిప్పుడు కాన్యకీక్షుకుదగిన దార్ధ్యగుణము లేదనియు విద్యావంతులు దాని నలవడజేసికొనిననే తప్పదే శోకకారమొనర్చు నలరనియు నాయకుగారి ముఖ్య విమర్శ. పూర్వ మొకప్పుడు మన దేశమున నాగరికము విన్ను ముచ్చించునెనా లేదాయను విషయము విచారించక నాయకుగారు మన నాగరికమును దూలనాడినారేయనియు మతవిషయలను సాంఘిక విషయములను వేరుచేసి జీవితమును నడుపుననలసి యున్నదనిచెప్పక మనముగమే నశింపవలయునని సాహించినారనియు దోషములను చూపిన చూపనచ్చును. కాని మొత్తముమీద లక్ష్మీనరసనాయకుగారి పెనుమమాటలు గూడ నవ్యతములుగాననుట యెల్లరంగీకరింపవలసి యుండుననియే నాయభిప్రాయము. ఇంకన్పూరిసిద్ధాంతములలో కాకటి రెండు విమర్శాములు గలవు. ఇంగ్లీషు భాషయందు ననుపద్యమింప దొరకొని వీరు దానికికారణముగ నొకచుక్కగ్భృత సిద్ధాంతముచేయునారైరి హైందవ జాతి యేర్పడుటకుముందు మనకొక సామాన్య భాషయేర్పడ వలెననియు నట్టిసామాన్య భాష యింగ్లీషే యగుననియుచు ప్రకటించిరి. హైందవ భూమికి నొక సామాన్యభాష కావలయుననుట మేమును నెవ్వకొను చున్నాము. ఆభాష ఇంగ్లీషేయగు ననుటనుగూడ మేముత నైపరీత్యమని యెన్నుటలేదు. కాని సామాన్య భాషయనిన నైతుమొదలుకొని రాజవరకును మాటలాడు భాషయని మాయాన్యముకాదు. ఈదేశమున నన్ని ప్రాంతముల యంగునుగల వివిధభాషా పుత్రులు చేసవచ్చు నయోగించుకొను భాషయని మాయాశయము. ఇంగ్లీషుగాని మరియేభాషకాని అంత మట్లుకేయవయోగ వడగలదుగాని దేశభాషల స్థానము నాకమించుకొన జాలదు. ఇంగ్లీషు దేశభాషయగు వరకు మేమింగ్లీషులోనే ఉపన్యసించును కంకణముకట్టిన యెడల సంఘ సంస్కారాదికము లెవ్వరికొరకు నడువకుచున్నవో వారికి వీనివలని లాభమే సమకూర జాలదు. మరల నెప్పుటియట్లు దేశము నిదురింప వలసినదే. సంఘ సంస్కార సభలును, సభాధ్యక్షుల యపన్యాసములును చదివితేలన విశ్రితవితులు కావలసినచ్చును. కావున నాయకుగారు తమయభిప్రాయమును మరియొకమారు విమర్శించు కొందురుగాక! సంఘ సంస్కారము రాజకీయ సంస్కారమున కంటె ముఖ్యతరమనియు నీ సంఘ సంస్కారమున కాధారము భావవికా సమాకాపున నీయాధిక్యతయనియు వీరు నుకువునారైరి. భావవికా సములేకయే సంస్కారమునకును నూర్గములేదు. అన్ని సంస్కారములకును భావవికా సమే మొదటి సోపానము. ఒక్కసంఘ సంస్కారమున కేము దికలదని స్మరింప జేయుట సాహసము.

సాంఘిక రాజకీయ మతవిషయక నైతికాది యన్ని సంస్కారములును సంఘమునకే సంబంధించి వగ స్మరానలంబకము లయియుండుననిగాక విడి ముఖ్యమో యది ముఖ్యమో యను విషయ నిదమిద్ధమని నిర్ణయించుట యెవ్వరికిని తరచుగాదు. ఆయా సందర్భములలో నాయాకాలవిశేషములను పరిస్థితిప్రాబల్యమునుబట్టి మొక్కొకటి యెక్కువప్రముఖమగుచుండును. ఈయర్థమునే లక్ష్మీనరసనాయకుగారు తలపెట్టిని చచ్చుచున్నాడు. నీతత్త్వవిచారమును విడివిడేమ భావములను నామోదించినను నామోదించకున్నను తుదకు నష్టదాయకముల నిఖండించినను వీరుత్సాహముమై సాంఘికాభివృద్ధి కిత్వసరమని పేర్కొనిన యుపాయ విషయమునమాత్ర మూర్ధదేశమంతయును ఆంధ్రదేశమనలేల హైందవభూమియంతయును సంతసముతో నేకీభవించుననుటకాత్రము నిడము. విద్య లేకవికాసమున్ను. వికాసములేక యభివృద్ధిసహి. ఈవిషయమునుగూర్చియే లక్ష్మీనరసనాయకుగారు నిర్బంధించితప్రారంభవిద్యాపద్ధతి యీదేశమునకు ముఖ్యతమమనియు తదర్థమును దక్షిణ అమెరికా రాష్ట్రములందువలె ఆంగ్కారిసుకములను ప్రత్యేకించిపెట్టి యపయోగించవలసినదనియు వాదించియున్నారు. వీరిసలహా ననుసరించి సంఘసంస్కారసభవా రీవిషయమున నొకతీర్మానము సంగీకరించియున్నారు. సాంఘికసమావేశము లో ప్రారంభించితవిద్యను ప్రశంసించుట కిదియే ప్రథమ తరుణము. అభివృద్ధియొరకును విద్యయే ముఖ్యాధారముకాన నన్నివిధముల సమావేశములును ప్రారంభించితనిర్బంధ విద్యావిషయమును ప్రశంసించకతప్పదు. ఇకముం దీప్రశంసబలన త్వరముకాకమానదు. మన సర్వవికాసమునకును కారణభూతులయిన మనప్రభుత్వ లీవిషయము నాలోచించి సత్కరముగా లోకమాన్య గోకలేగారి బిల్లును చట్ట మొనర్చుగాక యనియు మనప్రజ ఆమహాఫలమునందువరకు దానికి దీటుగు ప్రయత్నములను విడుచక యెనర్తురనియు నమ్ముచున్నాము.

బెజ్జయమునందలి పోరాటము మహారత్న పాతమున కాకరమయినది. మిత్రమండలివారు తటలేఖప్రాంతమున మిక్కిలి విజృంభించు చున్నారు. ఒక్కొక్కచోట వేసవేలుత్రుపులను హతముచేయుచున్నారు. నూర్లకొలది ఖయిదీలను కొనుచున్నారు. జర్నలును నీకీతీనతామును వేసవేలునట్లు కొనునట్లు చెప్పుకొను చున్నారు. వీరు న్యూపోర్టునునదలి దానికిను తీరముం కొంతదూరమున నుండు వెస్టాడికి పోవుచారై నారు. ఈసరునదిమీదను తుముల సాకులనుగు చున్నది. కాని జర్నలులకు తావు దొరకలేదు. దిచ్చుముదే, న్యూపోర్టులకు షడ్యభామున జర్నలులు ఈసరుకాలున దాటగలిగినారట. ఇప్పుడు తీవ్రసంగ్రామము న్యూపోర్టునకును లిమ్పునడికి మధ్యనగుచున్నది. అమీన్సునకుదూర్పునొకజర్నలుయధుధునిమానమును గ్రెంచి వారువట్టుకొనినారు. మరియొకజర్నలు యధుధునిమానమువట్టునువై బాంబులువయించినదట, విశేషవస్త్రమేమియు కలుగలేదు. ఆగొను అడవికడ జర్నలుల పదాతి నేనలోని యొక్క భాగమంతయు సంపూర్ణముగా మిత్రమండలి వారిచే నశింపు నందినదట. నెయింటు మిహిలు ప్రాంతములందును మిత్రమండలివారికే కొంతయనుకూలముకలిగినది. పోలండు విషయములు మరల సంధికారము లోనికి జొచ్చు నట్లున్నవి. వార్తాను స్వాదీనము చేసికొని నామని జర్నలులవార్త. వార్తాకు వడమటి భాగమున నెంతో దూరముననుండు యిల్లనుస్వాదీనచ చేసికొని జర్నలునై

విరోధా మహాసంగమము.

ఇంగ్లాండు-స్థానములు.

బ్రిటీషు సైన్సు అధ్యక్షుల కృత్యములు.

లండను ఆక్టోబరు 26:—దోవరు: ఫోర్ టైట్ ఆను బ్రిటీషు వారి బ్రిటీ క్రూసరు బ్రాఫలారు జయంతి దినమున నడుపుతముగ పనిచేసినది. ఈ యుద్ధనావ పండ్లెందుగంటల కాలుము ఎడతెగిన ఫిరంగులను కాల్పుచుండి న్యూపోర్టు మిడిల్ కిర్క్సు ఫట్టణములకు సహాయము జర్మను తేర్వరముకొని యున్న కండకములలోనికిని వారు ఫిరంగులను బెట్టుకొని యున్న సామలమిదిదను కెయ్యగిండ్లను వేసింది తరము నుండి రెండు మైలు కదలిపోయి ఈ ఫోర్ టైట్ ఆనునావ తీరమునండి మూడు మెళ్ళునూమన నన్న శత్రువుల కిందకి మాలినై ఫిరంగుగొడ్డను కరిపించింది. ఇదివేలంతి వేగముతో ఫిరంగి గొడ్డను ఇదివరకు మర యే యుద్ధనావయను వేసి యుండలేదు. సాయంకాలము ఆరుగంటలనండియు నావక శా నులు ఆహారములేకయే నెలతలి పోయింది. నావపై రీర్. ఆడమిల్ హుడ్డుగారి బావుటా యెగురుచుండెను. ఇది యొకప్పుడ ఫోర్ క్యూమరు వలన జర్మనుల ఫిరంగుల స్థాన మొకటియు ఇనుకుండిరి కాటాటై వంతె: కట్టుకొనుటకు జర్మనులు సిద్ధముచేసికొని యుండిన సాధనసామగ్రియు, మందు సామానుకొనిపోవు చుండిన జర్మనుల పటాల మొక్కటియును రూపుమాపివి. జర్మనులంతట న్యూపోర్టునొద్ద తామ్రాకమిం చుకొనియుండిన స్థానమునడిచి పోవలసివచ్చెరి. ఫోర్ టైట్ నావలో కొన్ని ఫిరంగులు నిమిషమునకు పదునాల్గు గుండ్లవరకుగూడ వెలిగిక్కుచుండెను. నావికులు మిగుల నేపుతో చీలి నడవుచుండుటచే దీనికి ద్వైతమియు తగుల లేదు. పోగవంబులను వేరుచు జర్మనుల విమానములు దీని వైకి రాబయల్పించివీక్షించి, వానియట్టి ములన్నియు నిష్ఫల ములయ్యెను. శత్రువులు న్యూపోర్టునవిడిచి, వెన్నెందుకు కదలి పోయిరి. వారివైక్యులు నాల్గువేలు వాకులైరి. ప్రదేశమం తయు మంటలతోను పోగవోనుండి యుండెను.

బెంగాలు లాగ్యురుకటాలము.

అతి వైక్యులతో పోగట.

లండను ఆక్టోబరు 26:— యుద్ధములో బెట్టులించి అట్టి నడవైన ఇంగ్లీషు నైనికుడు ఒకడు బెంగాలు లాగ్యురు పటాలము యొక్క పరాక్రమమును గూర్చి కొన్ని విషయము లను చెప్పినాడు. ఏగోజున యుద్ధములోనో, ఏ ప్రదేశములోనో చెప్పలేదు. ఈ క్రింది సంగతులను మట్టుకు చెప్పినాడు:— ఒక నాడు శత్రువులు అన్ని ప్రదేశములలోను మన సేనలొడ పడు చుండిరి. మన సే ఆలసి యున్న దని తలచి ఒక చోటరెండవటాలములను శత్రువులు పదసేనవైకి పంపిరి. జర్మను లు మనకిందకములను సుమారు మంటకు నగముమారము వచ్చిరి, అంతకు క్రిందటికోజు యుద్ధరంగమునకువచ్చి బెంగాలు లాగ్యురు పటాలములోని హైందవనైనికులు జర్మనులను ఎగిరిం చుటకు పంపబడిరి. ఉత్తరపులు ఇచ్చిన వెంటనే హైందవనైని కులు తూనిగవలెనెల్లరి, మేమునారు వెన్నెన్నడు ఉత్సాహ మును కలుగజేయు తేకలు చేసితిమి. హైందవనైనికులు గట్టు ములవై వెక్కి శరవేగమున ఎడమ ప్రక్కనుండివెల్లి జర్మను పటాలమును సమీపించి, వారిపై అన్ని వర్షమును కురిపించి దెబ్బకొక జర్మను నైనికుని చంపివేసిరి. జర్మనులు చెల్లాచెదురై ప్రాణములను దక్కించుకొనటకు పారిపోయిరి. హైందవనైని కులు ఆరవయిలు దూరము జర్మనులను తరముకొనిపోయి తిరిగివచ్చి సేనలొకేరి. తిరిగిమేము పారినిజూచి ఉత్సాహ పూరితులగు తేకలు చేసితిమి.

భారతీయ నైనికనిధి.

లండను ఆక్టోబరు 26:—భారతీయ నైనికనిధి సంద ర్శకుగా నిదివరకు చేయబడిన వివరములను గురించి బ్రిటున్ పత్రిక నొక ప్రధాన వ్యాసము వ్రాయుచు విట్లు తెలియజేయు చున్నది:—మనము యియ్యరగినంతవరకు భారతీయ నైనికుల తేవివరుగు లోటు చేకుండ చేయుట విధాయకము. అట్లు చేయుట మన ప్రభువు బాధ్యతయై యున్నది.

క్రొత్త ఉద్యోగములు

లండను ఆక్టోబరు 26:— ఇదివరకు హిందూ శత్రుసేనలో ఉండి నించువుచ్చుకొన్న మేజరుజనరల్ ఫాస్టెను గారిని ఒకడివిజయకు సేనానిగ నియమించిరి.

జెనరల్ వాన్ బ్రేవర్ చనిపోవుట.

లండను ఆక్టోబరు 26:— బ్రిటీషు క్రూసర్ “ఫోర్ టైట్” ఆనునది న్యూపోర్టునొద్దను జర్మనుల కండకములపై ఫిరంగులను కాల్పించి. ఈ ఫిరంగుగొడ్డవలన జర్మనులవరకు వాన్ బ్రేవర్ గారు, వారియొకత్రు పరవారముతోగూడ భయం మైరి.

హిందూ శత్రువు నైనికులు

ఇంగ్లీషు వారు మెచ్చుకొనుట.

నోవ్, ఆక్టోబరు 26:— హిందూ శత్రువు సేనలగుర్చిన విషయమై వర్ణించుచు ఒక కలకత్తా సేనానీ బ్రుముబ్యూను బ్రిటికలో నొక లేఖను వ్రాసియున్నాడు. ఈ సేనా సమా వేశపద్ధతి యూరోపియన్ సేనల సమావేశమున తేవిషయము నను దీసిపోవాలదు. మధ్యయోగములందు ఇంగ్లీషు లో యుద్ధ ముచేయు నభిలాష యెంత అధికముగనుండెనో అంత ఇతరులు హిందూ శత్రువులనున్నది.

సేనా సన్నాహములు

కిరీతు ప్రభువు వారి అభిప్రాయము.

లండను ఆక్టోబరు 26:— ఇదివరలో కంటే నిష్పాకు అధికముగా నైనికులుగ తేర్చుకొనటకును, వీని యుద్ధ విద్య యందు శిక్షితులగ నొనర్చుటకును సేనాబులు చేయుచుండివి. “పటాలములను పూర్తిచేయుటకై ఇంకను వేలకొలది మన ఘోలు గావలసియున్నాడు.” అని కిరీతు ప్రభువు చెప్పు చున్నాడు.

సర్ ఛార్లెస్ డ్యూగ్లె గారి మరణము.

లండను ఆక్టోబరు 26:— జనరల్ సర్ ఛార్లెస్ డ్యూగ్లె గారు లండనులో చనిపోయిరి. వీరు 1912 సంవత్సరమునుండి ఇంగ్లాండులోని సేనలక ఇంస్పెక్టరుజనరలుగనుండి. 1879, 80 సం॥ లలో జరిగిన ఆఫ్ గవర్నమెంట్ లోను బోయరుయద్ధము లోను అతివైక్యులగ పోరిరి.

జర్మను సబ్ మెర్చైను ముంచుట.

సిడ్నీ ఆక్టోబరు 26:— ఇండియాన్ టైమ్స్ గారి వై ప్రాయగారి కీక్రింది తెల్లగ్రామును పంపిరి:— “బాడ్ గర్” ఆను బ్రిటీషు డిప్లొమారు హాలంకు తీరమున ఒక జర్మను సబ్ మెర్చైనును ముంచివేసిందని నాకాడగొధికారులు ప్రక ణించివారు.

ఫ్రెంచి దొంగనము.

తిరిగి ప్యారిసు చేరు ప్రయత్నములు

లాహారు 25:— సినిల్ అండు మిలిటరీ గజెట్ పత్రి కకు ఈ క్రింది తెల్లగ్రాము వచ్చిరి:—

లండను ఆక్టోబరు 24:— ఫ్రెంచి దొంగనము కొద్ది రోజులలో బోర్డో నుండి ప్యారిసుకు వచ్చునని వదంతిగా నున్నది. ప్యారిసు నగరవాసులు ప్రతి సాయంకాలము భానా విషయక వాటకములను ప్రదర్శించుచున్నారు.

జర్మను విమానమును నాశనము చేయుట

లండను ఆక్టోబరు 26:— నిన్న ఒక జర్మను విమానము ఫ్రెంచిదేశము నందలి ఎమియస్సు అనుపట్టణముపై ఎగురు చుండెను. ఒక ఫ్రెంచి విమానము దానినిగిరి నేలపై పడ గొట్టివడి. ఫ్రెంచిదేశమొకల వైక్య సాహసములను మెచ్చు కొని పత్రికములు ఇచ్చుబడిగా.

జర్మనులకు గొప్పనష్టము.

లండను ఆక్టోబరు 26:— ఫ్రెంచిదొంగనమునారు ప్యారి సులో ఈ క్రింది విషయములను ప్రకటించిరి:— ఉత్తర ప్రాన్సు లోను, బెల్జియములోను జర్మను నైనికులు చాలమందికన్న మై న్లు పోయియున్నది. ఏనుడునా! కొద్ది ప్రదేశములలో 1500 జర్మను సేనగులు ఆగపడినవి. బ్రిటీషు, ఫ్రెంచి సేనలు నిన్న జర్మనులపై 600 మందినైనికులను వైదొలుగపట్టుకొనినవి.

పరాసువారి ప్రకటన

ఫిలిగతులు వైక్యకరముగ నున్నది.

లండను ఆక్టోబరు 26:— ఫ్రెంచివాచే ప్రకటించ బడిన ఒక పత్రిక యందొట్టున్నది:— మిలిటరీ ఫిలిగతులు బహు

వైక్యకరముగ నున్నవి. శత్రుసేనలు విశేషముగ నచ్చిపడు చున్నందువలనన, లా బెస్సీ ప్రాంతములందు కొంతజనుము పొందుటవలనను, నీయర్థ మింకను చాలరోజులవరకు జరుగు నట్లు తోచుచున్నది. అయినప్పటికి వది పడవైదు రోజుల లోగా చాలమఖ్యులు మార్పులు కలుగనచ్చును.

జర్మనుల ప్రయత్నములు.

ఈ గురునదిని వాటాటకై జర్మనులు బహుగాధుగను ప్రయత్నములు గావించుచున్నారు. రాత్రింజకలు విరామము లేకుండ బహుశ్రమముగా మట్టించుచున్నారు. ఈనరు లాకలను తేరచినపుడు జర్మనులు స్వర్ణదీపము నిమిత్తమై క్రైస్తవకొనిన గోతులుమునిగి పోయినవి.

తెల్లియనల యుక్తి.

ఈ సమయమును తెల్లియనువారు కనెక్టి ప్రాణ తక్షణార్థమై నెనగలాడుచున్న వారిలో 1600 మంది ఖయి దీ గ పట్టుకొరిరి.

పరాసు అధికారుల ప్రకటన.

లండను ఆక్టోబరు 26:— ప్యారిసు నగరమునందు నిన్న రాత్రి 11 గంటల కిట్లు ప్రకటించబడినది:— ఇది వరకు వలెనే ప్రస్తుతముకూడ యుద్ధము జరుగుచున్నది. న్యూపోర్టు డిక్ల ముడేల వధ్య తీరముగ యుద్ధము జరుగుచున్నది. లిగ్నీపట్టణ మునకు, పశ్చిమమునకు, దక్షిణమునకు జర్మనులు, ఆంగ్ల పరాసు సేనలొడ పడి తీరముగ పోరాడుచు వచ్చిరిగాని, వెనకకు కొట్టివేను నడుచుండి. ఆగ్లోను ఆయుధములను వధ్య తెలియజేయ గింకంతి విశేషమేమియు జరుగులేదు. ఆంగ్ల పరాసు సేనలు సాయుధమునకు నాయక్యభాగమునను, క్రయాను ప్రాంతమునను కొంచెము ముందుకు వెల్లివీ. న్యూజానది ఉన్నత ప్రదేశములందు ఫిరంగులయుద్ధము జరిగినది. పరాసు కోప్పు, మాస్సాడ్, బ్యూబెల్లెన్, వాయిల్లీ, పట్టణముల మీదగ, పోవునటువంటి మాట్టుమి కిరలోనుండిన మనఫిరంగి పటాలము స్వాధీనములో నున్నది. ఇవి జర్మనులు నెయింటు మిహిలు పట్టణముతో రాకపోక లొనర్చుటకు గల ముఖ్యమార్ గములలో నొక్కటియై యున్నది. ఆగ్లోనులోనున్న హాలెము పట్టణమున కుత్తరమున నున్న ఆడవిలో జర్మనువారి కాల్పు లపు పటాల మొకటి నిన్న పూర్తిగా నాశనము చేయబడినదని తెలియవచ్చినది.

జర్మను సేనను ఎందుకు తిరిమివేయలేకపోయిరి?

కలకత్తా ఆక్టోబరు 26:— స్ట్రేట్స్ పునె పత్రికకు లం డను విలేఖరి ఈ క్రింది టెల్లగ్రామును పంపినాడు:— ప్రాన్సు హాకి తిరిగివేయ మంచివైనవలు 40 లక్షలు కలరుగదా? ఇది గాక లంగ్లీషు సేనలు సానోయ్యముచే యున్నవిగదా? ఇంత సైన్య సేనలు వుడినూడ 15 లక్షల నైనికులుగల జర్మను సేనను ఏకాగ్రమువలన ప్రాన్సునుండి వెల్లిగొట్టలేకపోయిరి? ఫ్రెంచి సేనలకు కావలసిన యుద్ధసామగ్రి లేకపోవుచే దీనికి కారణము కుసాకులు, కుసాకుమందు కావలసినంతయున్నదని ఇరుకట్టల వారు తలచిరి. ఫిరంగులు, ఫిరంగిగుండ్లు చాలవని ఇరుకట్టల వారు తలచిరి. అని లండను బ్రిటున్ పత్రికయొక్క మిలిటరీ విలేఖరుడు వ్రాసివాడు.

జైల్మయము.

“అంటర్ప్రైస్ వై గొండులు కాల్పుట”

బహుభయంకరము.

కొలంబో ఆక్టోబరు 21:— ఒక నాటిరాత్రి పట్టణము చీకటి నుయమై యుండెను. వీధులు నిశ్శబ్దములగ నుండెను. ఇంతలో నొక ఫిరంగిగుండు పట్టణముపై పడెను. వీధులు పురు పురు జనులతో నిండిపోయినవి. స్త్రీలు పిల్లలు, ఏళ్ళుయం డిరి. ఎక్కడదాదినను అటు పరుగెత్తునారు, ఇటుపరుగెత్తి వారు, 15 నిమిషములు నిశ్శబ్దముగ నుండెను. తరువాత భం, భం, భం అనిఒకమాటుకాదు, రెండుమాటుకాదు. పండుమారులు ధ్వని వివపడినది. ఈ ధ్వని తెల్లవానవరకు ప్రమాదుచే యుండెను. తెల్లవారింది. తిరిగి రెండగంటలు నిశ్శబ్దముగ నుండెను. ఫిరంగిగుండ్లు ప్రాంత తిరిగి ప్రారంభ మైనది. బహుభయంకరము. కొలంబోలోని ఫిరంగులు, ప్యారిట రీల ఫిరంగులు, శత్రువులఫిరంగులు ఒకటైవ్రాత. ఎచ్చట జూచినను తగుల పడుచున్న కొంపలు, నే: నూలుచున్న మేడలు అంటర్ప్రైస్ నగరము నొకమునకై నుండెను. ప్రాణ రక్షణార్థము పారిపోవు ప్రాణులు నీధులలో నిండిపోయిరి. ఒంటు నిండ గుడ్డలు తేలి వారు కొందరు. ముసలివారికి చేయూరినిచ్చి డీకొనివెళ్ళువారు కొందరు. ఎక్కడివారక్కడ పారిపోవుచుండిరి. ఇంట్లలోని అట్టి

భద్రపరమకొనుటకు వ్యవధిలేదు. ఆస్తిని భద్రపరచుటనే సమయమున గుండుతగిలి ప్రాణములుపోవునని భయము. ఫిరంగులు మ్రోగి, మ్రోగి ఒక్కమాటు హఠాత్తుగ ఆగిపోయినవి: అంటున్నవై జర్మనులు నలువదిగంటలసేపు ఫిరంగిగుండ్ల వర్షమును వరిపించిరి. 40 గంటలతరువాత సగరము వారివశమైనది: సగరవాసుల భయోద్రోహము వర్ధింపఁబడినది. సగరమును విడిచి పారిపోనివారు నేల సారంగములలో దూరిరి. కొంత మందికి గుండుముక్కల దెబ్బలుతగిలినవి. కొటలపై జర్మనులు కాల్చిన ఫిరంగిగుండ్ల దెబ్బలుతగిలి పిడులవెంట తీసికొనిపోతుమనన్ జరిగినవైవిధ్యము జూచినప్పుడు భయము ఇనుము దొంచుచుండెను. తెల్లయినరాజుగారి ప్రవర్తనసేవలకు అవిలో త్యాహమును కలుగించుచుండెను. రాజుగారు సామాన్యమైన కుని దుస్తులనుధరించి, కందకములలోనున్న తెలికులలోకలసి భోజనము చేయుచుండెను. ఏమిచేయుటకు వీలులేనప్పుడు రాజుగారు సగరమున వదలివెళ్లిరి. అంటున్నవైవనలో రైలుఎక్కటకు వెళ్లికొట్టిరి అనేకులు జనసమృద్ధులలో నూపిరితిరుగక పడిపోయిరి. ప్రాణరక్షకాంక్షము పారిపోవుచున్న జనము రైల్వలో క్రిక్కిరిసిపోయిరి. బండ్లలో చీమదూరుటకు సందున్న చాలును. అక్కడ నలుగురైదుగురు ఇరుకుకొనిరి. కొంతమంది బడిలోకిఎక్క. చక్కవైనిలచిరి. కొందరు రైలు బండికప్పుమీదపడుకొనిరి. కొందరు ఇంజనులో బొగ్గువేయు బండిలో ఎక్కిరి. అంతద్వ్యంగిల ఈ ప్రకారము ముగిసినది.

జర్మనీ

జర్మను సేనలు.

వాని సేనాసలు.

లండను అక్టోబరు 26:—జనరల్ వాన్ క్లక్కుగారు ఎయినువర్దనే యున్నారు. యుద్ధములో కలిగిన మార్పులవలన మధ్యరంగమునను, ఎడమవైపునను పోరుచుండిన జర్మను సేన క్లక్కుగారి ఎడమవైపునకు జచ్చినది.

జనరల్ వాన్ బులో, బవేరియాయువరాజు, వర్తెంబర్గ ప్రభువు, వీరు మువ్వకును జోనుకును సముద్రమునకును మధ్య నున్న సేనలకు నాయకులగు నున్నారు. వర్తె బర్గప్రభువుగారు తెల్లయములో నున్నారు.

వర్షముపై బాంబులు

లండను అక్టోబరు 26:—ఒక జర్మను వైమానికుడు ఫ్రెంచి దేశమునందలి వర్షము పట్టణముపై నిన్న మూడునాలుగు బాంబులను వేసెను. ఒక బాంబు ఒక ఇంజిన్ పైకప్పును ధ్వంసము చేసినది. రెండవది ప్రేతనేతెడు. మూడవది మూజునదిలో పడినది.

వార్తా జర్మనులవశ్యమగుట.

లండను అక్టోబరు 26:—రషియను పోల్లాండుకు ముఖ్యపట్టణమగు వాగ్నా తమచేతపడినది జర్మనుల ప్రకటించిరి.

రుష్యా.

రుష్యావారి విజయము.

పెట్రోగ్రాడు అక్టోబరు 26:—దొరతనమువారి విధముగా ప్రవరించిరి:—రుష్యావారు క్రవారమునను, శనివారమునను, లోవీజ్, స్క్విర్స్, రాకాలను తుపాకిముసలతో పోరాడి స్వాధీనము చేసికొనిరి. జర్మనులతోగలసి పారిపోవుచున్న ఆస్త్రియనులకు సహాయమువచ్చి తీవ్రముగ పోరాడుచున్నారు. ఇరుతయు నడచిప్రదేశము. సాకోనదిమీదను, ప్రెజుమిల్ నకు దక్షిణమునను బహుతీవ్రముగు యుద్ధము జరుగుచున్నది. ప్రెజుమిల్ నకు దక్షిణమున మనయెడమవైపు సేనలను తరుముటకై ఆస్త్రియనులు ప్రయత్నించిరిగాని వారి ప్రయత్నము నిష్ఫలమైనది.

రుష్యాజర్మనీలయుద్ధము

లండను అక్టోబరు 26:—పెట్రోగ్రాడు. జర్మనులొకను ముందు వెనుక చూడకుండ పారిపోవుచునేయున్నారు. సోవాసుభోధయొద్ద జర్మనులు తమస్థానములలోనుండి, రుష్యనులు మీదపడకుండ చేయజూచిరిగాని, చాలవత్సముతో వెళ్లిగొట్టబడిరి. జర్మనులు లోడ్లును వదిలివెలి పోవుచున్నారు.

ఆఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికా కలవరము.

లండను అక్టోబరు 26:—దక్షిణ ఆఫ్రికా దొరతనము వారు ఈక్రింది విషయమును ప్రకటించిరి:—దొరతనముపై తిరుగుబాటుచేసిన కర్నల్ మారెట్టు తన సేనసంతక తీసికొని వెళ్లి కిమోనుపై పడెను.

కిమోనుకోటలో నున్న దొరతనమువారి సేనలు కొత్త వైనికులు సాహాయ్యము వచ్చువరకు మారెట్టు సేనకు సందు ఇయ్యక పోరుచుండినవి. ఇంతలో దొరతనమువారి సేనకు సాహాయ్యము వచ్చింది. మారెట్టు సేనను వెనుకకు కొట్టివేసిరి. దొరతనమువారి సేనలో స్వల్పవత్సము మట్టుకు కలిగినది. దొరతనమువారి సేన అతిపరాక్రమముగ పోరినది.

సింహ

తొల్ల ఎగునులి నిషేధించబడుట.

సింహ అక్టోబరు 26:—ఈదిగువ రేవులకు వచ్చివిగా నుండు గొడ్డుచర్మములు, మేకతోట్లను ఎగుమతిచేయువాడదని ఇండియా గవట్టు నిషేధించుచున్నది:—బ్రిటిషుదీవులలోని రేవులు, బాల్టికుసముద్రమునందున్నవి లెప్ప తక్కిన రుష్యను రేవులు, ఫ్రెంచిరేవులు, స్పెయినురేవులు, పోర్చుగలురేవులు, ఈ రేవులుకాని, యూరోపులో నుండునట్టియు, మధ్యధరా సముద్రమునందుండునట్టియు, నల్లసముద్రమునందుండునట్టియు, రేవులకు పంపకూడదు.

విదేశములకుపంపు టెల్లిగ్రాములు.

సింహ అక్టోబరు 26:—ఈ టెల్లిగ్రామును ఇండియా స్టేటు సెక్రటరీగారు పంపిరి:—అక్టోబరు 24 వ తారీఖున ఇంగ్లాండు పోస్టుమేన్లకు జెనరలు ఈక్రింది విషయమును ప్రకటించిరి:—ఈ సంవత్సరము జూలై 1 వ తారీఖు పూర్వము రిజిస్టరు చేయబడిన టెల్లిగ్రాఫ్ అడ్రెసులు, అక్టోబరు 26 వ తారీఖునుండి ఒక్కచిరునామాలకు మట్టుకే పునర్మోగింపవలెను కాని, టెల్లిగ్రాము పారముమీద చేయు దస్కతులకు ఉపయోగింపరాదు.

(ఎ) బ్రిటిషుపాలనలో నున్న ఒకదేశమునండి మరియొక దేశమువకును, ఈజిప్టుకును, బ్రిటిషుపాలనలోనున్న అన్ని దేశములకును ఈజిప్టుకును, మనస్సేహితల తాలకలో నున్న దేశములకును, వైయముమున రించును. అమెరికా సయుక్త రాష్ట్రములకుపంపు టెల్లిగ్రాములకు. శిశువేవాదగాని, చిరునామాదారుగాని, యూరోపు నివాసియై యుండకూడదు. పంపేవాడు, చిరునామాదారుకూడ యూరోపు కావరసాదె యుండరాదు. అట్టివారికే వైయముము శిశువేవాద. బ్రిటిషు దేశములనుండి మనస్సేహితల దేశములకును, అమెరికా సయుక్త రాష్ట్రములకును పంపు టెల్లిగ్రాములలో చిరునామాపూర్తిగ వ్రాయక రిజిస్టరు చేసిన టెల్లిగ్రాఫు అడ్రెసు మట్టుకు వ్రాయవచ్చునుగాని టెల్లిగ్రామును పంపువాడు మట్టుకు చిరునామాదారుని సంపూర్ణముగ అడ్రెసు టెల్లిగ్రాఫు లిక్కినుపాటికి లెంపవలెను. ఈ నియమ అడ్రెసు టెల్లిగ్రాము చేయబడదు. ఇక్కడనుండి కొట్టిక టెల్లిగ్రాము పోవుటకు టెల్లిగ్రాఫు పరిశోధకుడువుండి ఫరాసి టెల్లిగ్రాముయొక్క నిండుపేరు కాకరెని అతని ఇష్టమేలే అడుగవచ్చును.

కలకత్తా కార్పొరేషన్ అప్పు.

సింహ అక్టోబరు 26:—కలకత్తా కార్పొరేషన్ వారు 15 లక్షలు అప్పుపుచ్చుకొనుటకు దొరతనమువారు అంగీకరించిరి.

కలకత్తా.

ఎమ్ డెను యుద్ధనావ దురాగతము.

చిత్ కానాస్టీమరు ఉద్యోగిత సంఖాపించుట. కలకత్తా అక్టోబరు 26:—బ్రిటిషుఇండియను స్టీము సేవిగేషను కంపెనీవారి చిత్ కానా స్టీమరుయొక్క కెప్టెను, మరియితర ఉద్యోగులు కలకత్తాకువచ్చిరి. వీరిలో నొక యుద్యోగితో మాట్లాడిన సందర్భమున నిట్లుచెప్పెను.

మంచివేయబడిన స్టీమరున్నట్టికంపెనీ ట్రాలియను అను స్టీమరుమీది సరకుచాల ఖరీదయినది. ఈస్టీమరు లన్నిటినిగురించియు ఎమ్ డెనుకు పూర్తిగ తెలియును. ఎమ్ డెను యుద్ధనావమీది ఆఫీసురు మంచివేయబడిన స్టీమరులలోనొక దానిమీదకువచ్చి ఇంకనుమాడు స్టీమరులను మంచివేయవలసియున్నదని తెలియజేసిరి. ఏదో స్టీమరు ఎప్పుడువచ్చునో సరిగ చెప్పిరి. వీరు ఊహించి చెప్పిన సంగతులన్నియు సరిగ నున్నవి. వీరు మంచి ఆరోగ్య స్థితియందును ఉత్సాహముగను యుండినట్లు కనపడిరి. జర్మను దొరతనము వారిచ్చిన యుద్ధ రుపులకు నెనవేర్వక తీరనంచున తామిట్లు చేయవలసినచ్చినదని వీరు లెక్కలేని తీమాపనలు చెప్పకొనిరి. ఈ స్టీమరుల మీదనుండి ఆహారపదార్థములను సంగ్రహించు కొనుటకు

మంచి జాగ్రత్తపడిరి. శీతాధిక్యమునకు లోబరచుటకు నిలుప చేయబడు మాంసపు దప్పాలు, ఆస్టీరియా నుండివచ్చు యే స్టీమరుమీద వైసదొరకు నను యాకతో గిటీవల సాహసించి దక్షిణ సముద్రములో తిరి పని పీరుచెప్పిరి. చిత్ కానా మీదనున్న సరకును ఎమ్ డెను లోనికి యెక్కించు కొనుటకు ఏడుగంటలు పట్టినది దీనిమీద 4 గొర్రెలుండినందునకు చాలసంతసించిరి ఎమ్ డెను నానయొక్కగురి అంతపొగుగలేదు. ట్రోయిలను స్టీమరును మంచిటకు 4 గంటల 55 నిమిషములుపట్టినది. బొగ్గుస్టీమరులకు పట్టు కొనుటవలన ఎమ్ డెనుమీద 14 వేలటల్నుల వేల్పుశక్తిపూర్ణ యున్నది, ఇది 13 మాసములవరకు వచ్చును.

సిటీ ఆఫ్ మార్సేల్సు స్టీమరు.

కలకత్తా అక్టోబరు 26:—సిటీ ఆఫ్ మార్సేల్సు అను స్టీమరు కడచిన ఆదివారము నాడు సురక్షితముగ కొలంబో రేవునకు చేరినది. దీనిమీద 180 మంది ప్రయాణికులున్నార. వీరిలో చాలమంది కలకత్తా వెళ్లుచున్నారు. ఇదిసురక్షితముగ రేవు చేరునా లేదామని కొంత ఆందోళనము కలిగినది. ఇక్కడిది సురక్షితముగ వచ్చుటచే దీనిమీద నుండినవారి బంధువులు మున్నగు వారికి, అలబడి లేకుండును. ఇది 31 వ తేదికి కలకత్తా చేరవలసియున్నది.

బర్మా

ఎక్స్ యిజు ఇనస్పెక్టరుమాత్య.

రంగూను అక్టోబరు 25:—ఎక్స్ యిజు ఇనస్పెక్టరు జే. పోస్టరు అనునతడు రంగూనుకు కొద్దిదూరములో నుండిన మాహల్వాగనుయొద్ద నిన్న సాయంకాలము ఒక చీనాదేశ యునివలన చంపబడెను, పోస్టరుగారి వయస్సు 23 సంవత్సరములు. చీనాదేశీయుడొకడు కాసనవిరుద్ధముగ సారాయి దుకాణము నొకదాని పైకెక్కి. వీరు దీనినిశోధించి కొంత రిపో వానిని వెంటబెట్టుకొని పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్లుచుండెరి. ఈతడు కాసనవిరుద్ధముగ సారాయిదుకాణమును పైకి హక్కు మను విక్రయించు చుండెనని ఎకరోచెప్పిరట. వీరివెనుక చాల మంది చీనాదేశీయులు వచ్చుచుండిరి. ఈమాటలువీరికి విసబడెను. అంతటినెవరో కొట్టు కొట్టు అని కేకవేయగా తీమా యనునతడు కఠినోనొకబాడుకాని పోస్టరుగారికి క్రిందపడ గొట్టెనట. బర్మాదేశీయులవలె వేములుచేసికొనిన యాక్షరు చీనాదేశీయులు పోస్టరుగారిమీదపడి నాలుగుసారులు తొడిచిరి. వీరు వెంటనే పట్టుకొనబడిరి. నేలమీద పడిపోయిన పోస్టరుగారు తమపిస్తోలును, వీరిలో నొకనినిమీదకాల్చిరి. తేలిమీద దెబ్బతగిలినదట. వైద్యులు రాకమునచే పోస్టరుగారు మృతిపొందిరి. వీరు రంగూను వాలంటీరు పటాలములో మాడు సంవత్సరములనుండి, పనిచేయుచున్నారు.

బొంబాయి.

మధుపాననిషేధసభ.

కొన్ని ముఖ్యమగు తీర్మానములు.

కరాచి అక్టోబరు 25:—సింధులో జరిగిన దేశీయ మధు పాననిషేధసభలో తీర్మానములు చేయబడినవి:—సిద్ధి, తాత కాలయందును, ఆంగ్లేయపాతకాలయందును, పరింతకము పుస్తకములలో వత్తువస్తువుల అంశములనుగూర్చి కొన్ని తాతములు వ్రాయబడవలయును. మత్తుపదార్థములవలన నష్టములను చూపుమిత్తమే తాతకాలయందును నొక మేజిక్కులాంతరము, కొన్ని బొమ్మలను నియంత్రించును. వివాహములు మున్నగు శుభకార్యములందు మత్తువస్తువులనుపుచ్చుకొనగూడదు. త్రాగుబోతులగు బ్రాహ్మణులచే నేవిధముగు కర్మలను చేయించు కొనగూడదు.

సీమబహులు.

బొంబాయి అక్టోబరు 27:—సి. అండు ఓ. కంపెనీ స్టీమరు ఆరెవియా, 10 వ తేది సీమబహులువేసికొని శుక్రవారము ప్రాచీన 8 గంటలవ బొంబాయిచేరును.

ఆనరచిలు క్షామహిల్లు.

బొంబాయి అక్టోబరు 26:—అనారోగ్యముచే నెల్లవు దీసికొని ఇంగ్లాండునకుబోయిన ఆనరచిలు క్షామహిల్లుగారు తిరిగి బొంబాయికివచ్చి తమఉద్యోగమున బ్రవేశించిరి.

హాలీగోలాండు

జ్యోతిశేషుడు ఉత్తరమునకు తీర సమీపమున నున్న ద్వీపమునామమున హాలీగోలాండుని పిలువెను. ఈనడుమ కొన్ని సంవత్సరములనుండి జర్మను దీర్ఘపములనుగూర్చి చాల శ్రద్ధగానియున్నారు. దక్షిణముననున్న బోర్ణమును ఉత్తరపు కొట్టిననున్న సిల్హాగాను బలమైన కోటలున్నవి. ఫిరంగులవలననున్నబడియున్నవి. సాకాదశము నధికముగ కలిగిన (ఇంగ్లాండు) దేశముతో యుద్ధముతలపించినపుడు తమ సాకాదశము సురక్షితముగ నిలువదగిన దృఢమును ప్రాకారము నా ద్వీపమునామ మందంతటను నిర్మించుటకు వారు నిశ్చయించిరి. వారిటాల్పిడోలను అంతర్గాములను యుద్ధనావలనన్నిటిని గూడ వీప్రాకారముమరుగున చేర్చి యనుకూలసమయము తలపించినపుడు పగతురై బదవలెనని వారిసంకల్పము. రహస్యజాహు యుద్ధము జరిగినదిమొదలు జర్మనులు మందుగనులను వెల్లువనినధికముగూర్చునిరి. అద్వీపమునామముననున్న సముద్ర కాళులన్నిటియందును వారు మందుగనులను విశేషముగ పెట్టి యుంచుచిరి. ఈమ దుగనులపరిష్కారకారి యగునొక యుద్ధోగి కూడ గలడు. అతడు అడ్డెరలుబిడదమునుగలిగి యున్నాడు. యుద్ధము తలపించినచో ఇంగ్లాండు దేశపు సముద్రతీరమునందును బాల్చికు సముద్రమునందును దోహద జలసంధియందును కేముముఖ ద్వారము పోర్తురేవుమొదలగునన్ని ప్రదేశములలోను మందుగనులు పెట్టెదమని జర్మనీలో 1906 సంవత్సరముననే సాకాదకారులు ప్రకటించియున్నారు. మందుగనులను సముద్రమున వేయునట్టి ప్రత్యేకపు నౌకలనుగూడ జర్మనులే మొదట నిర్మించియున్నారు. సముద్రతీరసంరక్షణ సాధనసంపత్తికలతకును హాలీగోలాండుతోయత్పత్తిస్థానముగ నున్నది. అద్వీపమునామముగూడ సముద్రతీరమునకు సుదృఢ భాగముననే కలదుగాన నేకొనకేమి యపాయము జరిగినను మధ్యభాగమును మాత్రమెన్నికప్రములకైన నోర్చి సురక్షితముగ నుంచుట వారికత్యవసరముగాన టార్పెడోలు అంతర్గాములు, వాయువిమానములును నిలుచుటకు సురక్షితముగా నోడలరేవుగా దానిని చేయుటకు వారు తమకేసంతయు వినియోగించియున్నారు. అద్వీపము కడపప్రాంతమునకు 44 మైళ్లదూరమున నున్నది. ఎల్చుముఖద్వారము నాద్వీపము సంకషింతుట లేదుగాని ఎల్చుముఖద్వారమును రంరక్షించునట్టి అంతర్గాములు టార్పెడులోనుగల పెద్దనాకాదశమున కది యాశ్రయముగ నున్నది. అసాకాదశము రేవులద్వారమును రక్షించుచున్నది. అద్వీపము త్రికోణాకృతిగానున్నది. వైభాగము చతురముగనున్నది. ప్రక్కలు జలమధ్యమునండి 180 అడుగులఎత్తున వైశిలేమియున్నది. వైభాగమునకు పోవలసిన పెట్లనెక్కిగాని దోలీమీదగాని లేక యుద్ధపరికరములు కొని పోవుటకేర్పరుపబడిన వంపుగానున్న తూముగుండగాని పోవలయినాడు. అద్వీపము విస్తీర్ణము 952 గజములు మాత్రమే. అచట జనసంఖ్య 2500 మాత్రమేగాని దేశసంచారులు వచ్చుకోజాలలో నదివరకున్నవారు గాక మరి 30 వేలమంది హొచ్చుగా నుందురు. అద్వీపముచుట్టును లోతు మిక్కిలి తక్కువగా నుండుటయనునది యొక్కట మాత్రమే దానికి లోటుగా కనబడుచున్నది. దానికి 2 మైళ్లలోపునకు యుద్ధనావ లేవియును రాలేవు. కైజుగారయినను సువైభవముగ యుద్ధనావవై నెక్కి రేవులోనికి రావలెను. పెద్ద యుద్ధనావ మీదనుండి మరియొక చిన్నపడవ నెక్కి రేవులోనికి రావలసి యుండును. 1907 మొదలు సమీపముననున్న మరికొంతభూమినిగూడవాక్రమించుకొని దీనికికలియున్నారు. అదికూడ మొదటి ద్వీపమంత పెద్దదిగా నుండును. తేలికపడలగుంపు దీనిచాటుననే నిలిచియుండును. ప్రాకారములు చాల దిట్టముగ నున్నవిగాని దూరమునకు నెత్తుగానున్న ఉక్కుకంజములతప్ప మరియేవియును కనబడవు. వానికిద్వారములు క్రింతుండును. అవి అంత్యయదేశపు ప్రాకారములకు విలక్షణముగ నుండును. అద్వీపమును వారందరును గూడ 6 గంటలలోపున విడిచి పోవలసినవారుగా నుందురు. బహుశా యీ యుద్ధము ప్రారంభించిన పిమ్మట వారి నీసాటికి లేవగట్టియే యుండురు. హాలీగోలాండు సముద్రమునోటిలో నెప్పుడో యొకనాడు పడిపోవునని కొందరనెనునగాని సముద్రముపొంగి దానిని ముంచివేయునట్టి ప్రయత్నింపవచ్చునుగాని చాతావరణ స్థితి మాత్రమత్యంత భయంకరముగా నున్నది. చాతావరణమందలి విచిత్రత కైనలన కొండయంతయు విడిపోయియున్నది. అవిడి ముక్కలను కొట్టుకొనిపోవు పని మాత్రమే సముద్రము చేయుచుండును.

వృత్తాంతలేఖలు

తునివార్తలు.

(మా విలేఖకునియొద్దనుండి)

కాలసితి.

తుని ఆక్టోబరు 20:—వర్షములు వెనుకపడినవి. ఎండలు మెండుగానున్నవి. ఇంతవరకు వరిచేలు బాగుగనే యున్నవి. చలిప్రాంతంబించినది. మెరకచేలు ఒకవిధముగ నున్నవి.

రామానుజ పుస్తకభాండాగారము.

ఈనెల 18తేదీన శ్రీరామానుజ పుస్తకభాండాగారము యొక్క ప్రథమవార్షికసభ శ్రీమనిరాజావారి హోన్నాలు లో సమావేశమైనది. రాజమహేంద్రవర వాస్తవ్యులునగు శ్రీయుత చిల్లూరు నరసింహముగాగ అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. వెక్కండ్రసభ్యులచేసభయంతయుక్రిక్కిరిసియుండెను. స్వాగతోపన్యాసము అయినదివ కాన్యదర్శి ప్రథమ వత్సర కాన్యకమును విభులముగా వినిపించి పుస్తకము రూపముగ నచ్చొత్తించబడిన యాకాన్యకమును సభ్యుల కందరతునుచ్చిరి. పిమ్మట శ్రీయుత భమిటిపాటి న్యాయ నారాయణ కాశ్రిగారు "భాండాగారము లభయోజనమును గురించియు, మరణాగ్రాశ్రీ కవరాజ వత్సవాయ నీటాని రాజుగారిచే "ఆంధ్రభాషా ప్రశంసనుగూర్చియు, శ్రీయుత గుంటూరు సీతారామ దీక్షితులుగారిచే "జాతీయవిద్యనుగురించియుబహుచక్కగ నుపన్యసించుబడినది. బాలికాపాఠశాలలోపాధ్యాములునుబాధారావుగారు జాతీయవిద్యనుగురించికొంతసేపు మాట్లాడిరి. తదనంతరము అగ్రాసనాధిపతిగారులేచి తమసహజ గాంభీర్య మృదుమధుర వచనములతో సభ్యుల నానందాంబుధి నోలలాడించిరి. పుస్తక భాండాగారముల ప్రయోజనముల నన్నింటిని మంచి యుపమానములతోడను, నీతులతోడను తెలిపి ప్రస్తుతకాలముందు మనభావకు గల్గుచున్న మాన్యవకు చాలవరకు తోడుపడగల వీభాండాగారము లేయని సభ్యులు తమంతట తామే యోచనచేసికొను నటుల నుపన్యసించిరి. పిమ్మట ప్రాధానము స్వామిగారు తమ ఊలపాటాపటుత్వ గరిమచే సభవారి సంతోషులగావించిరి. కాన్యదర్శిస్వస్థివచనములతో సభముగిసెను.

సికింద్రాబాదు వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖకుని యొద్దనుండి)

కాలమానము

సికింద్రాబాదు ఆక్టోబరు:—ఈప్రాంతముల నెండలు మిక్కిలి తీక్షణముగా గాయుచున్నవి. దాదాపుగా వేసవి కాలపు తైక్షణ్యమును బురుడించుచున్నయవి. ఈసంవత్సరము చలిలేనలేదని చెప్పవచ్చును. సాధారణముగా దీపావళిపండుగ నాటికి చలిముదురుచుండెడిది. సీతాఫలము లిదివరకు పుష్కలముగా నుండవలసింది. ఇప్పుడిప్పుడే రామొదలిడినది.

దీపావళిపండుగ

ఈయేడు దీపావళిపండుగ యుత్సవము లంత విశేషముగా జరిగియుండలేదు. ఏకారణమునో యీ యుత్సవములు రామరామ తగి పోవుచున్నవి. ఈసంవత్సరము బహులలో విశ్వయసువకు వచ్చినవివిధరకముల 'టపాకాయలు' పాతకపండుగా నుండెను. కారణము యుద్ధముచే శ్రోత్రదగు మతులు రాకపోవుటయగునో తెలియదు. పోయినయాదివారము నాడు జరుగవలసిన గొప్పగొప్ప పల్లికు ఆద్రెసులు, దివ్య భానో ఉపన్యాసములు వర్తెరాలు అదిగము పండుగ యైనందున 'బర్రరఫ్' అయినది.

మహా బూకాలేజీ

ఈయూరిలోని వైకాలేజీ ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయులు గాని ప్రిన్సిపాలు ఆసగృహప్రాసోపాధ్యాయులు గాని యంతవరకు నియమింపబడలేదు. ప్రధానోపాధ్యాయులుగా యూరపియ నొకరు నేమింపనుచురనియు, గుంటూరునుండి మరాఠాశ్రీ, రాయసం వెంకట (పుడుగాని రప్పించుననియు ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయుడుగా, ప్రస్తుతము సహాయాంధ్రోపాధ్యాయుడుగా నున్న శివభూపతి వీరభద్రయ్యగారిని నేమింతుననియు ప్రతిపలు గలవు. ఆంధ్రోపాధ్యాయ పదవికి రాగోరు అర్హివార్లందరిని, నొకపరీక్షకు లోబరచి అందువలన ప్రకటముగాగల వానినాం పొండ్లవ్య విశేషములను చక్కగా పరీక్షించి, యుత్తము లయినవారికి దత్తపదవి నొసంగినచో కాలేజీలో నాంధ్రభాషాభివృద్ధి తోడ్పడిన వారగుదనని నూచింప సాహసించుచున్నారము.

వైశ్యయువజన సంఘము.

ప్రకటన పత్రికల ప్రకార వివాదములు చిరకాలము క్రిందటనే నెలకొల్పబడినది. ఈ సంఘమువారి ప్రధానోదేశము. ఇదివరకు మేమునుకొనినట్లు గాక, కేవల మొకపుస్తక పత్రికా పథకమందరమును స్థాపించుట మాత్రమేయొనగ్లు తెలిసినది. ఈ సంఘమువారి యుద్దేశ మొకపుస్తక పత్రికా గారమును నెలకొల్పుటయే యైనచో నది ప్రయోజన కారి కాజాలదు. వీ గీవుస్తకపత్రికకాలతోపాటు తమ సంఘాభివృద్ధికొరకు మరిన్ని యభివృద్ధి మార్గములను సహితమవలంబించ వలయునని మాయభిప్రాయము.

జూబులు.

సముద్రయానము గుంటూరు.

అయ్యో, సముద్రయాన విషయమైన సమస్య గుంటూరులో జనాంగీకార మయినదనే చెప్పవలసియున్నది. దీనికి గుంటూరు వశిష్టు వందనీయులు. రెండుమాసములక్రిందట నిక్కడ ప్లీడరులలో నొకరుగూ పాటిబండ్ల న్యాయనారాయణగారింటిలో వివాహము జరిగెను. వెండ్లకొమారుడు దశరథరామయ్యగారు. వీరు డక్షిణలో విద్యాభిగామండి జూలైమాసములలో తిరిగినచ్చిరి. వీరువచ్చినపుడు స్వల్పమయిన ప్రాయశ్చిత్తము జరిగినది. మాగుంటూరు ప్రముఖులలో నొకరుగూ కొండా వెంకటప్పయ్యగారును, హైకోర్టు కేసుల నేరీరాజు నాను మంతరావుగారును సీతాపతిరావుగారును సదరు వెండ్లవిందులను, దశరథరామయ్యగారి సవక్షిర నారగించిరి. ఇటీవల నిందువిషయమై కొన్ని యభిప్రాయభేదములు కలిగియున్నను నీనెల 8వ తేదీన ప్లీడరు కొంపల్లి కోటిలింగంగారి యింటిలో జరిగిన వివాహపు విందులలో తగాదాలచాలవరకు పరిష్కారమైనవి. వైనజెప్పినముగ్గురు పెద్దమనష్యులును భోజనమునకు బిల్లుబడిరి. వారి సహపంక్తిని భోజనముజేయుటకు నెవ్వరు నాజేపించలేదు. ప్రాయశ్చిత్తము చేసినను పనికిరాదని పుత్రికామూలముగ వాగ్దాదముజరిపిన యేకా రామయ్య పాకయాదిగారుగాని నియోగి బృందములో నగ్రగణ్యులమహించిన గోవిందరాజుల వేంకటేశ్వరీవాసరావుగారుగాని, బాబ్జరు ప్రకాశంగారిలో సహపంక్తిభోజనము చేసిన దోషమునకు వారి మేనమామను గుడిలోకి సహో రానియ్యని శ్రోత్రియాగ్రేవరులచే నిండియున్న కొత్తపట్టణ సమీపముననుండు అల్లూగు పురవాసులగు లింగధాతులుగాని చురెవరుగాని వైవారితో భుజించుటకు నాజేపించలేదు. భోజనముకు బిల్లుబడ్డచాహ్మి గు డెవ్వరుగాని యిందువిషయమై యాజేపణము చెయ్యలేదు. దశరథ రామయ్యతోడిగారిని సోదరుడు సీతారామయ్యగారిని పాటిబండ్ల న్యాయనారాయణరావుగారిని నేలకో కోటిలింగంగారు భోజనముకు బిల్లులేదు. వీరుచేసిన పాపమయినను దశరథరామయ్యగారితో సహపంక్తిభోజనమొకదా? వెంకటప్పయ్యగారు నగయిరా పయిన నుదాహరించిన ముగ్గురును సముద్రయానముచేసినవైన దశరథ రామయ్యగారితో సహపంక్తిభోజనము చెయ్యలేదా? పయిన నుదాహరించిన సహపంక్తిభోజనముచేయుటలోదోషము లేనప్ప డట్టివారందరేల బిల్లుబడలేదోయను సంశయముమాత్రము నామనస్సును బాధించుచున్నది. ఇదియొకపొరబాటు అయ్యుండవలెను. ఇంకొక గొప్పనానియింటిలో కాన్యమువచ్చినప్పు డీపారబాటు సవరించుకొనబడుననియే నానన్యుకము.

సంఘసంస్కరణాభిలాషి

ఒకన్యాయశాస్త్ర విషయము.

సింధుకోర్టువారి తీర్పునము.

కరాచి ఆక్టోబరు 26:— అపరిమితముగ బుణములలో మునిగియుండిన యొకానొకకు చనిపోయెను. ఈతనివారన్న ఈతనినలన తనయొద్దకు వచ్చినయాస్త్రని అప్పలవాండ్ర కందనండ్ల జేయవలెనను చురుద్దేశముతో అన్యాయకాంతముచేసెనని యాపాదించుచు, బుణచాతీ లీనినై న్యాయ్యుచేసిరి. ఈ న్యాయ్యుని సంఘపక్షజా అనైతలుకొరకు విచారణకు వచ్చెను. ప్రొవికేషియల్ దివాలాశాసనము ననుసరించి, బుణచాతులు దివాలాతీసి చనిపోయిన యొకానొక నివాగ్నవైన దావాతెచ్చుటకును, చనిపోయినవాని ద్వారాకాకుండ, అట్టివారనుకును పీడిన సాక్షాత్తుగ అప్పిచ్చినవాను అప్పపుచ్చుకొనినవాడు ఆమసంబంధమున్న స్థావరమయిండ వలెననియూ, అట్టిసంబంధము స్థావరమునకు ఈబుణచాతుల న్యాయ్యులవై న్యాయ్యులతెచ్చుటకు పిలువదనియు, న్యాయాధిపతియగు శ్రావ్యుడు తీర్పుచెప్పిరి.

నియోగి మహాజనసభ.

ఒక నియోగి యట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

చీరాలలో జరిగిన నియోగి మహాజన సభలో దిట్టకవి విజయరావు శాస్త్రిగారు “ప్రస్థాపత్ర నందరాజుల తీర్మానారాజుల దీక్షితరుల వారు, పరమహంస శ్రీచిదానంద సరస్వతీ స్వామిలవారు కర్మాధ్యక్షులను యథాశాస్త్ర నియమ వంతులను చేసి శాస్త్రప్రకారము అన్ని విధ్యలను అధ్యయనపఠేసి సుదాచారములను ప్రవరింపజేసినవారైరి. ఆ ప్రజాశాసక శాసన వ్యవస్థాపక చతుర్ముఖుల శ్రీకృష్ణమూర్తు శ్రీకృష్ణరెడ్డి శాస్త్రిగారు అధిక ప్రశంస చేయవలసింది.” అని ఉపన్యసించినారు. దీక్షితరులవారి ప్రజాశాసక యోగము తెలిసినగాని దానిని అభివృద్ధి పరుచుటకు కోటిశ్వర శర్మగారు కేరళా పరిశ్రమయొక్క ఫలములు తెలిసికొనజాలము. దీక్షితరైతినియమావళియను గ్రంథమును 1905వ సం॥లో కోటిశ్వర శర్మగారు ప్రకటించిరి. దానిలో సకల ప్రకరణము, కర్మాచరణ ప్రకరణము, బంధుయాజన ప్రకరణము, గురుత్రియసభ్యుల శా ప్రకరణము, శ్రాద్ధ ప్రకరణము, వేదాంత ప్రకరణము అని 6 ప్రకరణము లున్నవి. అత్యంతారాజుల దీక్షితరులు చేసిన నియమములు చెప్పబడి యున్నవి. ఇవియన్ని వైదిక కర్మకు సంబంధించినవి. వివాహ సంబంధము ఉండజాలనివారు బంధువులకార్యము బంధువులే పురోహితులుగ నుండవలెననియు బంధుయాజన ప్రకరణములోనున్నది. ఈ నియమముచే ఇదివరకు నియోగులకు పురోహితులుగా నున్న వైదికులు పనికిరానివారైరి. అప్పటినుండి వైదికులు పద్ధతి నియోగులను, ద్వైపింప దలపడిరి. వైదేవి ఎన్ని నియమములు పెరిగినను, అసలు ఈ దీక్షిత మతిమనకు కారణము ఈ వైదిక ద్వైపింప యని దీక్షితచరిత్రము చదివినవారికి తెలియగలదు. యాజుషము వైదికులకు వృత్తిగా నేర్పడియున్నది. నియోగులు అగ్రకార్యకర్తలై కర్మాచరణ భారముల వైదికునిపై వేసిరి. వైదికులు తీర్మానారాజుల దీక్షితరుల కర్మాచరణవిషయమున బాధపడెనందువలన, ఆయనకు వారైద్యము పుట్టవారిని పురోహితులవలె శ్రద్ధలను చేయవలెనను. వైదికులు ఇదివరకెంతగానుగూడ ఈ తరుల బాధించినట్లు తెలియను. దీక్షితరులు వైదికులయందు దోషములు వెదుక మొదలిడెను. అనేక సంవత్సరములనుండి విసుగుతో ఆచార్యులను యాజుషమున కొన్ని లోపములు ప్రవేశించిన ప్రవేశింపజచ్చును. వీనిని పునఃస్థాపించుకొని ఆయన వైదికులపై దండెత్తెను.

తాను కొన్ని పదార్థుల తేర్చుటచేసి, వీనిలో ముఖ్యమైనవి బంధు యాజుషము. ఇదియే వైదికుని పురోహితి పదవి ప్రాప్తిని చేయునది. దీనివలన నియోగులకు యాజుషముపై విచ్చినది. ఇది వజుషులైన యాజుషపది శ్రోత్రగౌరవము సచ్చునని కొందఱును, ఈ యాజుషపదిచే ధనమార్జింపవచ్చునని కొందఱును, వైదికులమీది తమ కారణముచేతనే ఉన్నకనీని ఈ పథముగా నైన తీర్చుకొనవచ్చునని కొందఱును, గతముగ తమముగా కొందఱును, దీక్షితరులు మనవాడని కొందఱును, నియోగులు ఈ పద్ధతి నవలంబించిరి. ఈ పద్ధతి నవలంబింపని నియోగులు ఆ నేతలు గలరు. నిజ మాలాచించిమాడగా, వివాహ సంబంధమునకు తగినవారందఱు బంధువులనిగాని, బంధుయాజుషము చేయవలెననిగాని ప్రమాణములున్నట్లు దీక్షితరులుగాని, వారి శిష్యులనుగూడ గాని ఎచ్చటను చూపయండలేదు. కేవలము వైదిక ద్వైపింప చే ఉద్బింపించి ఈ బంధుయాజుషపద్ధతియను చిల్లరపద్ధతిని కొన్ని చేరినది. ఇవియన్ని కలిసి దీక్షితపద్ధతియై నవి. ఇప్పుడు పద్ధతినవలంబించిన పల్లెటూళ్లకుపోయి చూచినయెడల తలకు నూనెరాయలు తిప్పుకుని రాగి పెండ్లకు తోయోగులవలె నుండు యౌవనము, అయిదుపై నల్లుండి, జంధ్యములవలెనయౌవనమును, దేవాలయములో హుచ్చండి ముత్రములవలెనయౌవనమును, దర్బాసములు వీల్చుచే వెసికొని బయలుదేలు యౌవనమును, కనబడుదురు. వీరెవరినొక్కొక్కరు? పద్ధతినవలంబించిన నియోగులు, సంఘవర్ధన మనుము, దేశాభివృద్ధియనుము, ప్రపంచనాగరకతయనుము, పిచ్చిమాటలని నవ్వునరు. ఈ దక్షిణీతులు కోరెనో లేదో చెప్పలేముగాని చివరకు తేలి నదిది. వైదిక శ్రోత్రీయులు ఈ దక్షిణీయందే యున్నారని మఱుకరాదు. వైదిక శ్రోత్రీయులతో తులనగా వీలయ్యెయెడల వారిని మించవలయుననియే పద్ధతి నియోగులు పాటవవారు. తహశీల్దార్లు దీక్షి కర్తలకు తమకుండ ఉన్న ఉద్యోగులను వైదికులను బాధపెట్టి, తమవైపున వైదికులచే బాధపడి యీ పద్ధతి నవలంబించిన వారినేమియున్నారు. వీలయినగావీరిపనులు వీరితోకలిసి మెచ్చుకొనబడునది పద్ధతి నియోగులవలననే.

వలెయొక చిత్రముకలదు. వైదికులు అనురలు, నియోగులు కేవల అని ఈ కథల నియోగిలో అనేకలు చెప్పగానేను వియన్నాన. నియోగులు దేవాలయ కుడ అనురలనే అనుకరించజాలరు. వీరిద్వయముగా నున్నది. ఇట్లే విచ్చిమాటలచే వైదికులకు నియోగి అనేక విషయల అధికముగా వెరుగుచున్నది. ఇప్పుడెక్కడో నియోగి అని దీక్షితరులు ఒక గ్రంథమును వ్రాసెను. “వైదేవాద్వైతి విద్యారాజు” అని కోటిశ్వర శాస్త్రిగారు ఒక కీర్తన వెలువరచుచు. అద్వైతము అందఱును అనుగొనుదురు. ఈ వైదేవాద్వైతి విద్యారాజు కోటిశ్వర శాస్త్రిగారి కి ఎటుక. వారు ఎచ్చటను. ఈ వైదేవాద్వైతియను గురించి చెప్పలేదు.

ఇట్లు కలహకారణములైన వీరుదులు విడిచిపెట్టి కృష్ణ గౌరవమురాదు. ఇదిగాని నియోగిమతము, వైదికమతము అని భిన్నమతియన్నవని కొందఱు చెప్పచున్నారు. చూడుడు. చీరాల సభలో “శ్రీ శంకరాచార్యులవారు కాశీయందు నివసించిన సమయమున అక్కడనుండవారు నియోగి సిద్ధాంతమును నమ్మించెను నియోగులనే పేరు విడిచి ఎట్లుపాస సంఖ్యచే గణితులను నియోగి సిద్ధాంతమును గ్రహించినవారైరి. నియోగి వైదిక శిష్యులు నియతి భేదవాచకములై వైదికవాదములను మతబోధకములై యున్నవి. నివృత్తి ప్రాప్తిమార్గదర్శయము ననుసరించి సృష్ట్యదినంచ ఈమతద్వయము వచ్చుచున్నది” అని దిట్టకవి ఒకయ రామశాస్త్రిగారు చెప్పిరి. శంకరాచార్యులు నియోగి సిద్ధాంతమును బోధించుటయూ, దానిని ఆరువేలమంది అవలంబించుటయూ, అసత్యములు. శంకరాచార్యులు బోధించినది అద్వైతముగాని నియోగి సిద్ధాంతముకాదు. అరువేలమంది నియోగి సిద్ధాంతమును అవలంబించినట్లు ఎచ్చటనులేదు. వైపింపవలెము. లింగధామతము మొదలగు మతములకల, నియోగిమతము, వైదికమతములేవు. నియోగులు వైష్ణవులుగా మాటుచుందురు. లింగధారులగుచుండురు. నియోగులు వైదికులుగా మాత్రమే నట్లుగాని, వైదికులు నియోగులుగా మాత్రమే నట్లుగాని లేదు. నియోగులకును, వైదికులకును, మతములో ఎట్టి భేదమునులేదు. వారికేవి మతగ్రంథములో వీరికిని ఆమెమతగ్రంథములు. వారికేవల శాస్త్రాచార్యులవీరికిని వారే ఆచార్యులు. ప్రవృత్తి అని నివృత్తి అని ఆయోమయపు మాటలచే అసత్యభేదములు కల్పించి వైదికులకును నియోగులకును మధ్య కందకములు ప్రవృత్తులన సంఘమునకుగాని దేశమునకుగాని ఎంతమాత్రమును మోటుచేసినవారు కాకజాలరు. ఇది పద్ధతి నియోగుల యొక్క విషయము. వీరెనియోగిమహాజన సభకు ప్రతినిధులు. ఈ పద్ధతి పనికిరాదని అవలంబింపని నియోగులు అనేకలున్నప్పుడు ఈ సభను నియోగిమహాజనసభ అని పిలుచుట తప్పు. దీక్షిత శిష్యమహాసభ అనిగాని, పద్ధతినయోగి మహాజనసభ అనిగాని దీనిని పిల్వలెను. నియోగిమహాజనసభ అని దీనిని పిల్వలెననయెడల, పద్ధతినయోగులకు ఇష్టమైన తీర్మానములేవయక, అందఱును కలిసి సంఘక్షేమమునకు తోడ్పడు అంశములను సరిమర్మముగా చర్చించి తీర్మానములు చేయవలసి యుండును.

ఇక శ్రోత్రీయ కర్మాచరణమును గురించి యొక ప్రశ్న. బుద్ధికి ఏమాత్రము వ్యవసాయముగాని, వికాసముగాని జ్ఞానముగాని ఇయ్యక చేతక నోటికి పనికిల్పించు నట్టి శ్రోత్రీయ కర్మాచరణము కావించుటలో కాలమును వ్యర్థమచేసే తెలివి, గల వాడెమి ఫలము పొందగలడు? శ్రోత్రీయము, అష్టకము శేమదమది గుణములు నెర్చుకొన వలయునన్న శాస్త్రములు జ్ఞానదాయకము లైనవి అనేకములుగలవు. ఏవనియు, జేయలేనివారు ఈపనిచేయుట మంచిది కాదా అని ప్రశ్నింతురు. మనవిచ్చట చర్చించునది ఏవనిక జేయలేనివారినిగురించినాదు. వేదములను మఱచి పోవచ్చునా అనియందురేమా. మఱచి పోగూడదు. వేదములను అర్థసహితముగా చదువుటకును, చదివి విమర్శనచేసి దానినిబట్టి పొందువుల పురాతన సాంఘిక చరిత్ర వ్రాయుటకును కొందఱు పండితులకు ప్రోత్సాహము కలిగింపవచ్చును. కాని జనులందఱును ఈపనిచేయుడని చెప్పటలోను వివేకముగలదా? పాకయాజులను, సోమయాజులను చయనలను నిర్మింపఁ జూచుటకంటె నియోగి మహాజన సభ వారు పాతకాలలు స్థాపించి నియోగి బాల్యక్షేన నిర్మలమై విద్యకేగ్గటకు యత్నించుట ఫలపదముగలదు. ఏ వ్యక్త మునులేక యుండవలకంటె సభయొకటి ప్రోత్సాహముచేసి దానినిజరుపుచు కోటిశ్వర శర్మగారిని కొని యాడవలసి యున్నది. కాని, యీసభను సంఘముయొక్క మేలునకు ఉపయోగించినయెడల వీరు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోకముయొక్క కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుదురు. ఒక నియోగి.

కలగూరగంప.

రెజస్ట్రలానంతర వివాహములు

రెజస్ట్రలానంతర వివాహములు శాస్త్రీయములని నెలదించుటకు చెప్పువురి కానని నిర్మాణశిల్పలో నొక కానము చెయడ మానకలదిని తెలియచున్నది. కొన్ని నెలలక్రిందట నీ విషయముని నొక ప్రశ్న కలిగినది. గొప్ప గొప్ప న్యాయవాదుల యభిప్రాయములుగలగడనవి. చాలవంది ఆ వివాహములు శాస్త్రీయములే యని తెలియన్నాయి గాని కొంతమంది వేరు పథమున శిక్షిప్రయోగమున్నయగాన సంకేహము విడిపోవుట అట్ల వివాహములు చేసికొనుట పథికాదుగాని అట్ల వివాహములు చేసికొనిన శాస్త్రీయ వివాహములే యగునని యొక చిన్న కానము చెయట యొక విషయం తెలుపబడినది (కామనీలు.)

దేవీయలను తన్నుట

ఇంద్రయాదేశ్వరు యీ శాస్త్రభాగమునందు ముఖ్యముగా ఆనామలో స్థాపన పగులుటవలన కలిగెడు మరణము లధికమగు విషయ ముదవరకు తెలియ చేయబడినది. ఇపు డియంటువ్యాధి బాంబాయి పరగజాతకూడ పోకన టగ పడుచున్నది. బాంబాయిలో దొండూ బల్లాయను కూలివాడు పని తిన్నగా చేయలేదని వాడు కంగియన్న సమయమునందు వాని యజమాని చేతి కట్టితో వాని అన్నకొకముమీద శ్రోత్రై న. వాడు వెంటనే చనిపోయెను. వానిని పక్షింపించి వైద్యుడు వానికి స్థివావ్యాధి కలదనియు అట్టి స్థితిలో నెంత చిన్న బెబ్బు తగిలినను మరణము తలపించు ననయను చెప్పియుండటచే కొట్టిన యతడు గట్టిగా బెబ్బుకొట్టి యుండదనియు వ్యాధివలననే బలహీన స్థితియందున్న వాని స్థివా మాచిన్న బెబ్బుకే పగిలి వాడు చనిపోయెనని నేను తలంతుననయను న్యాయాధిపతి శ్రీరామమొసంగెను. వైద్యవిషయ మెరుంగని మాబోట్ల కిది అర్థముగాని సంగతి. కాని నిజముగ వానికి స్థివావ్యాధియున్నచో వాడు ఓడలరేవులలో కనినగురు పనుల నెలుల చేయ గలుగుచుండెనని మాత్రము మాకు లోచుచున్నది.

(న్యాయండియా)

పురుక్కోటరాజు.

శ్రీరాజాగారు పరామేశ్వరునందు నివసించుచున్నారని. వారి నెల 16-వ తేదీని పురుక్కోటకు వచ్చియుండిరి. 20-వ తేదీని సభచేయబడినది. సభలో శ్రీరాజాగారిట్లు నుడివీరి. యధమాంధమగుసరికి నేను నానోవరుడగు నివాళిగూడ ఎయిలిపాపిలనగరమునండి చికిత్స నందుచుంటిని. యధ మారంభమైనదని తెలియగనే మేము ఇంగ్లాండునకు పోవలెనని తొందరపడితిమిగాని పరామేశ్వరు వైస్యములను పోగుచేయుట కారంభించుటచే బాటసారులకు లైలుబండ్లు నిలిపివేయబడినవి. మేము విద్యుచ్ఛక్తులములమీద సముద్ర తీరమునకుపోవుటయే గత్యంతరముగా నుండెను. మేము సుఖముగను సురక్షితముగను డిప్రేకుచేరితిమి. అచటబాటసారుల నింగ్లాండు తిసికొనిపోవుట కొకపదిక సిద్ధముగానుండెను. మేము ప్రవేశించి నాటిరాత్రియే సురక్షితముగ ఇంగ్లాండు చేరితిమి. ఆరాత్రియే ఇంగ్లాండు జర్మనీపై యుద్ధము ప్రకటించినది. మరునాడే నన్ను నానగరస్వమును చక్రవర్తిగారికి నేను సమర్పించుకొంటిని. మనమేమి చేయవలసినదియు మన దేశపు ప్రజలకు స్వయముగా నెరిగించుటకు నేను ఇండియాకు రాగోరితిని. మరయును మనదేశమును కాపాడుచున్న పటాలములలో, నొకపటాలము యుద్ధరంగమునకు పోవుటకు వీలగునట్లును తిరుచనాపల్లి మొదలగు ప్రదేశములు కాపాడుటకును ఇండియాదేశమందు గందరగోళములు కలుగకుండ చేయుటకును శ్రీచక్రవర్తిగా రనుమతించినచో పురుక్కోటలో నొక వైస్యము తయారుచేయు తలంపుతోగూడ నిచటికి వచ్చితిని. అట్లుతయారుచేసినచో కొన్ని నెలలలోనే వారక్కడ రాగలదురు. శ్రీచక్రవర్తిగారిచెంతమంది నాకింకను అనుమతిపత్రము వచ్చియుండలేదుగాని అట్టియనుమతి యొసగబడినచో నాకు సహాయపడుటకు మీరెక్కడును వెనుకదీయరని నేను విశ్వసించుచున్నాను. (ప్రేటుమను)

THE GREAT EUROPEAN WAR.

THE BENGAL LANCERS CREDITABLE WORK.

A British Cruiser's Remarkable Performance.

BELGIAN DYKES OPENED AGAINST GERMANS.

Big Developments Expected Within a Fortnight.

ALLIES CONFIDENT OF SUCCESS.

(REUTER'S AGENCY.)

The engagements in Belgium have grown very sanguinary. The allies have captured, killed and wounded the enemy by the thousand and the enemy also lays claim to a similar achievement. The allies have been thoroughly superior along the coast. Nieuport has been evacuated by the enemy who has left for Westende to the north of Nieuport. The fight on the Yser has been very tough and the enemy has not made any impression. The Germans are said to have crossed the Yser Canal between Nieuport and Dixmude. The battle is now reported to be most severe between Nieuport and River Lys. A German aeroplane was brought down near Amiens and a whole German infantry regiment was annihilated in Argonne. Another German aeroplane is reported in its tour to have dropped bombs on Verdun with but little effect. In Poland matters seem again to be in a mist. A German message talks of occupation of Warsaw but a Russian official communique says that towns away west of Warsaw have been taken and that German troops endeavouring to hold the positions have been dislodged. Russia is at worst sometimes confused and out of order in giving news but Germany is positively inclined to misrepresentation. From this circumstance as well as the trend of events indicated by yesterday's news the Russian version may be accepted as probable.

As we go to Press we have received an account of the marvellous achievement of our troops on the battle field. It cannot but raise the Indian enormously in the estimation of himself and the world.

CREAT BRITAIN.

The Bengal Lancers Swept the Germans like Whirlwind. Germans Ran for Their Lives.

LONDON, October 26.

A wounded corporal of the field artillery who has returned to Aberdeen gives a vivid description of a charge by the Bengal Lancers. The place and date are eliminated. He says that the Enemy had been pressing us hard all along the line and suddenly flung a brigade of Infantry supported by artillery at a point where he guessed we were most exhausted. The Germans were halfway towards our trenches when the Indians who had only arrived the day before were brought up. Receiving command they swept forward, we cheering as they passed. Making a slight detour to avoid our line of fire they swept into the Germans from left like a whirlwind with a shrill yell. They rode right through the Germans thrusting to right and left and bringing men down every time. The Germans broke and ran for their lives. The Lancers pursued them for about a mile. When the Indians returned they were cheered all long the line.

The Work of Bengal Lancers.

ALLAHABAD, Oct. 26.

The "Pioneer's" London Correspondent cables (on the 25th)—A Field Artillery Corporal who has returned Home claims to have seen the 1st Indian Cavalry charge with a shrill yell. The Indians rode right through the German Infantry. The Germans broke and ran and the Indians pursued them for about a mile.

Indian Troops Fund. Britain's Duty and Solicitude. The "Times" Leader.

LONDON, October 26.

The "Times" leader giving details of what is already being done in connection with the Indian Troops Fund declares that it is our duty and must be our first solicitude to see that our Indian Soldiers lack for nothing which it is in our power to give.

Italian Appreciation of Indian Troops.

Letter in the "Tribuna."

ROME, October 26.—(12-30 P. M.)

The "Tribuna" publishes a letter from Calcutta describing the splendid mobilisation of the Indian Army which the writer says compares favourably with that of any European Force. The writer gives a picturesque description of soldiers of the various provinces of India, and expresses his belief that the fascination of arms is as intense in India now as it was in the middle ages in Europe.

A British Cruiser's Performance. On Trafalgar Day.

LONDON, October 26.

DOVER.—H. M. Light Cruiser "Foresight" accomplished a remarkable performance on Trafalgar Day. She carried on a continuous action for twelve hours and fired a thousand lyddite and shrapnel shells into the enemy's trenches and at their batteries between Nieuport and Middlekirk. Steaming two miles from the coast, the "Foresight," which flew the flag of Rear Admiral Hood, raked trenches three miles inland and established a record for rapid firing, the crew being without food from six in the morning to six in the evening. The warship destroyed a German battery, a bridging train for crossing the Yser and an ammunition column, and compelled the enemy to evacuate the position before Nieuport. Some guns fired fourteen projectiles a minute. The "Foresight" manoeuvred most skilfully and was not hit. German aeroplanes vainly endeavoured to get the range, dropping smoke bombs. The enemy evacuated Nieuport to Westende and lost four thousand. The country was a mass of black smoke and flames.

Secretary of State's Cable. The "Badger's" Performance.

SIMBA, October 26.

The Secretary of State's cable to the Viceroy despatched at 9-35 A.M. yesterday.—The Admiralty announces that the destroyer "Badger" rammed and sunk a German submarine off the Dutch coast.

Progress of Recruiting.

Lord Kitchener's Announcement.

LONDON, October 26.

Earl Kitchener announces that arrangements have now been completed for the enrolment and training of more recruits than was hitherto possible. "We want," he says, "many thousands in order to complete the battalions, and provide reserves to maintain the strength of the armies we intend to put into the field."

FRANCE.

Why were not the Germans Driven Back?

Military Experts Reasons.

CALCUTTA, October 27.

The "Statesman's" London correspondent cables the reason given by the "Times" military correspondent why France with 4 millions trained men and with the help of England was unable to eject one million and a half Germans from France was the lack of sufficient war equipment for such vast numbers. The reason is, he adds, that both sides over-estimated the amount of small arm ammunition required and under-estimated the artillery ammunition.

TELEGRAMS.

The French Government.

Rumours of Return to Paris.

LAHORE, October 25.

The following are the "Civil and Military Gazette's" cables:—

LONDON, October 24.

Rumours are current that the French Government will shortly return to Paris. The Parisians are advocating literary matinees at the principal theatres.

A Remarkable Duel.

Between Uhlan Chasseurs.

A Reuter's telegram tells a story of a remarkable duel between two Uhlan Chasseurs, both being dismounted. They entered a cottage and fought with swords in the spacious kitchen, the walls of which are still splashed with their lifeblood. Both were mortally wounded. They were buried side by side.

Germans' Heavy Losses.

LONDON, October 25.—(1-5 P.M.)

A Paris official statement says that the severity of the enemy's losses in the north of France and in Belgium is indicated by the fact that 1,500 bodies were found in a limited space during the advance of one Allied division. The Allies yesterday, in the course of a single attack took six hundred prisoners.

The German Headquarters.

General von Kluck remains on the Aisne. The changes of battle have brought on to his right the forces formerly operating in the centre and on the German left.

German Army Commands.

General von Baulow, the Crown Prince of Bavaria and the Duke of Wurttemberg command the Armies between the Oise and the sea, the Duke of Wurttemberg being in Belgium.

A French Aeroplane's Performance.

A French aeroplane pursued and brought down a Taube machine east of Amiens yesterday. The pilot and mechanic were decorated with the Medal for Valour.

German Aviator Drops Bombs on Verdun.

A German aviator dropped three or four bombs on Verdun yesterday. One demolished a roof, the second did not explode, and the others fell into the Meuse.

Military Situation Extremely Satisfactory.

LONDON, October 26.

A French semi-official statement says that the military situation generally is extremely satisfactory, though the enemy's enormous reinforcements and their partial success in the La Bassée region are likely to prolong the present battle for several days more.

Expected Developments.

There is good reason, however, to hope for important developments within a fortnight.

Paris Official Report.

Allies Progress.

German Infantry Regiment Annihilated.

LONDON, October 26.

It was officially stated at eleven last night in Paris that action continued in the same conditions as on the previous days. There is a very violent battle in progress between Nieuport and River Lys. The Germans have crossed the Yser Canal between Nieuport and Dixmude. Fierce German attacks west and south of Lille have been repulsed. Nothing noteworthy has occurred between Oise and Argonne, except slight progress by the allies northwest of Soissons and in the region of Chateau. There has been artillery engagement on the heights of the Meuse. Our heavy artillery in Woivre commands road of Thiancourt Monsard, Buberelles, Weinville, which is one of the principal German lines of communication with St. Mihiel. It is reported that an entire German infantry regiment was annihilated in the forest north of Chalade in Argonne yesterday.

BELGIUM.

Violence of German Attempts to Cross the Yser.

LONDON, October 26.

The violence of the German attempts to cross the Yser has been incredible. Furious attacks follow uninterruptedly day and night.

When the Dykes Were Opened.

When the Yser dykes were opened most of the German trenches were flooded, which led to a general "Sauve qui peut." Of this the Belgians took advantage, making a vigorous counter-attack and capturing 1,600 fugitives.

GERMANY.

The 'Fall of Warsaw

Announced in a German Paper.

LONDON, October 26.

The Germans have issued a circular of Warsaw.

అమృతాంజనము AMRUTANJAN.

అమృతాంజనమునకు సాటియైనవండు అమృతాంజనము.

అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటను

అమృతములు అంజనములు వెలుసినవి.

ప్రతియింటను నుండదగిన చక్కనిమందు. చక్కనిడబ్బితోసహా సీసా 1-కి 0-8-0 డబ్బా 1-కి 5-4-0.

వాగవునవస్త్రధరించిన శాలియూ దివ్యులకిన వతకము.

గొప్పగొప్పచానివలనను గొప్పడాక్టరులవలనను

యోగ్యతాశత్రువులు పొందినవి.

వారమునకు వేలకువేలు సీసాలు విక్రయము.

ప్రతిమౌనమునందును చిక్కగలదు.

శంఛభాషి చీటిని చూచుకొనిన మోసముండదు.

అమృతాంజనము

తలకొప్పుల మాన్పును.

వాయువుపోట్ల బాపును.

పార్శ్వపు నొప్పుల

బార దోలును.

ఉబ్బినమునకు ఉత్తమము.

వాపులను ఖండించును.

అమృతాంజనమును కొననివారు లేరు.

వెల స్వల్పము ! ఫలమధికము !!

అమృతాంజనము

బెణుకుల బేధించును.

దగ్గును తగ్గించును.

దురదను దొలగించును.

తేలుచాధను తీసివేయును.

గాయము వుండ్లకు

ఘనమయినమందు.

అమృతాంజనము జగత్ప్రసిద్ధినిగాంచినది.

సువాసన గలిగియుండును.

దంతచూర్ణము

పంటినొప్పులకు మంచిపాడుము. సువాసన గలిగియుండును. వెల స్వల్పము.

డబ్బా 1-కి వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దంతశుభ్రహరి

నొప్పిగలచోట దూదిని మందుతోతడిపి

పెట్టిన నొప్పినివెంటనేమాన్పును.

సీసా 1కి వెల 0-8-0 మాత్రమే.

జీర్ణరసాయనము

ఆకలిలేకపోవుట, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము మొదలగువానికి మంచిమందు.

25 మాత్రలుగల డబ్బా 1కి వెల 1-4-0

గజ్జికెరైలము

చిన్నపిల్లలకు మంచిమందు. ఈరైలము నాలుగుపూటలురాచినతప్పుకదనిచేయును.

డబ్బా 1కి వెల 0-3-0 అణాలు

వగుళ్ళకు రైలము.

అలకాగ్న, అలచేతులు, చర్మము, కారకమువలనను శీతగాలివలనను పగిలినను కాటుయు, జలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈరైలమును రాచిన వగుళ్లుమాని జలపోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్ళనొప్పియు నయచును. స్వల్పక్రయము.

వెల డబ్బా 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. వేరు.

మోహినీ రైలము.

మెదడుకు, కండ్లకుచలునజేయును. వెండుకలు నునుపుదేరును. కురులుపురుగును. 5 తులముల నూనెగల సీసా వెల 0-12-0

మూలశంకకు రైలము

మూలశంకవలన ఆసనముపక్క చర్మము లావుబాణిమొలలుపర్చుకె యరుతబాధగలుగును. డబ్బా 1-కి వెల 0-12-0 మాత్రమే.

కలరా మాత్రలు.

కలరాతగిలినవెంటనే మందుతీసుట ఆవశ్యకము. కలరాకు బహుశ్రేష్ఠమైనది.

12 మాత్రలు డబ్బా 1-కి వెల 0-6-0

రైలు మందు.

ఈ మందును కుట్టినచోటరాచిన బాధ మాయమగును. ప్రతియింట నుండదగినది. సీసా 1-కి వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

వజ్రగుళికలు.

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, రక్తస్పృహకి, శక్తికి, వజ్రాయుధము.

20 మాత్రలుగలడబ్బా 1కి వెల 1-0-0

రోమహరి.

ఈభస్మమును సీటితో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన, రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కదు. మంటముండదు. డబ్బా 1-కి రు 0-8-0 వి. పి. తో 0-12-0

తామర రైలము.

తామర, తీట, ఏనుగుగజ్జ, దురద, రసికాటు మొదలగువాటికి మంచిమందు. డబ్బా 1-కి వెల 6 అణాలు మాత్రమే.

జ్వరహరి.

చలిజ్వరము, వుషుపుజ్వరము, మగ్గజ్వరము మొదలగుసమస్తజ్వరములకువిశ్వోషధము సీసా 1కి వెల 0-12-0 అణాలు.

చుండుకు నూనె.

ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జల, గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హాని గలుగక చక్కగ, బెరుగగలవు.

సీసా 1-కి 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

కర్రశుభ్రహరి

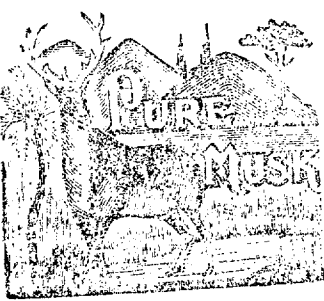
కర్ర భూట్లను వెలిలోపాసిన బాధతగ్గును. మంటయుండదు. త్వరలో మాన్పును. సీసా 1కి వెల 0-6-0 అణాలు మాత్రమే.

సుఖభోగి మాత్రలు.

కొడుకు సవామేహములకు ఈమాత్రలు బాగుగ పని జేయును. ఏనిని తినుచు పుండుపడిన చోట రైలమును రాయవలయును. ఇవి రక్తస్పృహకి మేహకారక బాధ్యములకు కూడ చాల ఉపయోగకారి. 20 మాత్రలుగల డబ్బా 1-కి వెల రు. 1-0-0

చిరునామా:— అమృతాంజనండ్రిపో, ౩, ౭ తంబుశెట్టివీధి, జి.టి. మదరాసు.

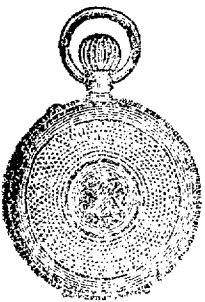
వి. యజ్ఞ. సింహాండుకంపెని,
26, ఆదియప్పనాయనిగి, మద్రాసు.

వేలకన్నా తులం 1-కి రూ. 80-0-0
నెం. 2. రూ. 25-0-0
గరింఁదెత్తు 0-6-0
కాక్కిరపు కుంకుమపువ్వు తులం 1-కి రూ. 1-4-0
మార్కమార్కు కుంకుమ పువ్వు తులం 1-కి 1-4-0
సింహాండుకంపెని పచ్చ

కర్పూరం తులం 1-కి రూ. 2-0-0. సింహం లూడియానా పాల యింగువ 12 తులముల దబ్బా 1-కి రూ. 1-0-0
సింహం గుండవక్కపాడి దబ్బా 1-కి రూ. 0-8-0
కేటలాగులు వలయవారు వాగ్నిశిల్పియకొనడు.

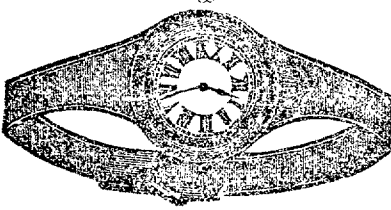
నిక్కలు వెండి హంటింగు గడియారము.

ఈ గడియారము బహువృద్ధియు ను సుందరమయిన పనితరముగలదిన్ని మేలైన సామానులతో చేయబడినది. మైముతాల హంటింగ్ గడియారము తెరవవలసినదెడల దీనితలలోస్పిరింగు (పీలు) ఉంచెయ్యవచ్చు. వాటిని అని మన అవియే తెరచుకొనును. తర్వాత గంటజూచుకొని ఆమాలను చూసి అదిమిన చూసుకొనును. వెల 5-0-0

నిక్కల్ వెండి లేడిను దిన్ననాచి.

క్రియలున్న, పురు మునుష్య చేతిలో కట్టుకొనుటకు ఉపయోగముగ నిక్కల్ వెండితో చేయబడినది.

నిక్కల్ వెండి లేడిగడియారము. ధర రూ. 8-8-0.
వెండిగడియారము. ధర 4-8-0.

విక్టోరియావాచ్ కంపెని, సాకారుశీటపోస్టు, మద్రాసు.

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవ కూర్పు.

“స్తుతమతిమైన యాంధ్రకవి భూర్జుల వల్లముగ కల్గెడి, యతులిత మాధురీ మహిమ” యని శ్రీకృష్ణదేవరాయ లచే శ్లాఘించబడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ ను రించి “వైద్యుత్తురములతో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమున నుభద్రాబిజయ నాటకమువలె ముద్రించబడినది. ఆంధ్ర వాల్మీకి రామాయణ కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలన నుబ్బరావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికి తేర్చబడినది. ఇంక శ్రీకాళహస్తిశివాలయములముగలదు.
సగము కాలికో వెల 1-0-0 ప్రాక్తికాలికో 1-4-0
అటు ప్రతులొక్కసారి కొనవారికి 1-0-0 కు 0-4-0 ల కంటె త్రోసివేతుము. వలసినవారు.

శ్రీ రామజయమందిరము.

తిరువల్లీకే.టి. మద్రాసు అనివ్రాయవలయును.

ఉష్ణమును కలిగించుటకై, ఉడికించుటకై అన్నిరకముల “స్టావు”లకును మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని కంపెనిలకన్న ముకంపెని గొప్పదియు, నమృతమయినదియు నయ్యున్నది ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాభాగ్యదారు లకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యివ్వగలియున్నాము.
సర్వసాధారణములగు కొన్ని మాదిరిలను

గమనింపుడు.

నె 100 (Detachable) (శిల్పముగల, శిల్పము లేని) 2 బట్టలులు సహా యివ్వబడును. ఊరు బలెం 3వరు కట్టి యుకొగోరును. లకు కను ముగ్గుము. టిక్ వెల్ల సహా రూ 8

నె 11 (detachable) చాలాసలిప్టుమయి నది. ఎత్తువకాలం పనితేయ గలిగినది. మిక్కిలి పొడవు గన్నది. టిక్ వెల్ల సహా వెల రూ. 9-8-0

నెం 45, 48 రు నూతనముగా తయారుచేయబడినవి. నెం 11 రు మాడ్చిగానుండును. టిక్ వెల్ల సహా వెల రూ 8. నెం. 200 సాకెట్ స్టాప్ చిన్నదియు తేయ ఇముడు గలదియు, టిక్ వెల్ల సహా వెల రూ. 5-8-0
కే. ఎస్. పి.ఎల్. 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు.
వర్తకులకు ప్రత్యేకపుధరలు యివ్వబడును.

శుక్లనష్టము

గుణమీయగోచో

సొమ్ము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలుగల సీసా రూ. 2-0-0

పోస్టుఖర్చులువగయిరా ప్రత్యేకము.

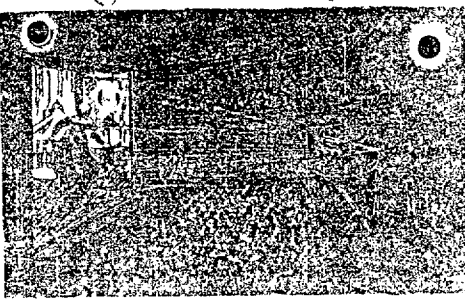
నమృతమయి టిక్ వెల్లములు యింకను కలవు.

కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో,

ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

కాక్ బయస్కోపుల్స్ డెక్యుఫిలములు

పెషీను వెల రూ. 275. ఫిలుములు ఆడుగు 1కి రూ. 6-2-0
ఈ యంత్రములో తపంతం తానువెలిగే ఎల్లప్పుడు దీపము అమర్చబడియున్నది తెరవయిన 5 ఆడుగులపొమ్ము కనిపించును. ఒక్కొక్క ఫిలుము 400 ఆడుగులుండెను. ప్రతి ఫిలుములోను 1లేక 2 కిథలుండును. మార్గదర్శక బయస్కోపు కోనేవారుగల్గుచందాలను చెల్లించి ప్రతివారము వారి ఫిలు ములను మార్చుకొనవచ్చును. ఇది క్రొత్తదేర్పాటు. పూర్తిగా తెలుసుకొనగోరువారు. బుద్ధి రాజు ఈశ్వరప్ప పంతులుగారు.

ఉద్ధాం గంజాంజిల్లా అనివ్రాయవలెను.

ఈపంచలు కొనువారికి వీటితో పంచ 1-కి అల్లెలారాబ్బ టమున కొర్కవి కొడంగ్ర ప్రలాపము అను సూతన గ్రంథమునకీ కూడా ఇనాముగ పంపబడును.
మంచిమాయము! వేనవలు కయ్యచడివి!! కనుకదొరకపు!!

మేలైన జిపాక్ పట్టు పంచము.

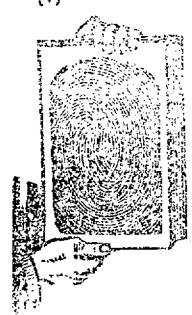

అనేక పంచలు కర్చు పంచము ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియో గ్నము.
వాచకులారా! శృంగారమున్న వాగ్వికతయున్న గలమేలైనఅనలో పట్టుపంచలు పండుగనిముల ఆనం దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది పో మిగత కొద్ది పంచలుమాలేమీ యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, పచ్చ, ఆకుపచ్చ, రోజా, మేళువర్నం

ఇత్యాదిరంగులు గలవు. క్లాసునీయమైనట్టివి. త్వరపడుడు.
గీపు మూరనివిన్ని 24 మారతెడల్పుల పట్టుపంచ1-కి2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... 0-4-0
డిటా రుపంపంచలు కొనవారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.

టి. సీతారామ మొదలియారే,
3, కందప్ప మొదలి నీగి, తిరువల్లీకే.టి, మదరాసు.

గ్లోబ్ కంపెనివారి బాటపవేలి ముద్రపెట్టెలు.

చాలా ప్రసిద్ధిగాంచినవి. పంచలు గంజాం విక్రయము. వెల వెల్లె 1-కి రూ 1-4-0 పోస్టుఖర్చు లేదు. ప్రాంతములలో మేళువలకువాటిమీద నిశానిదార్ల చే చేతిముద్ర వేయుట సర్వత్ర అవలం బించుచున్నారు. వర్తకులు, డిల్లర్లు, యినాందార్లు మున్నగు వారికి మిగుల ఉపయోగము.

గ్లోబ్ కంపెని, గుంటూరు.

పండ్లపాడి:—కంటి నె. పులకు దివ్యోషధము. సునాపనగలి తగుదును. డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0.
అమృతాంజనము డిపో పోర్టు బొంబాయి

పోస్టేజి సహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును.

ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే మానవజాతియు కలుగ జేయుటయే గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అంగుదెలిపి యున్నాము. కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

జాగుసేయక తేడవమే వ్రాయుడు.

శైవ్యకాశ్రీ మణిశంకర్ గోవిందజి.

ఆతంక నిగ్రహ బేషధాలయము.

22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

వజ్రగుళికలు.

దీని వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు, నరబుట్టమును కారణములు. రక్తపుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాధ్యావస్థములను, జీతేంద్రి యంత్రమువలనను గలుగును. వ్యభిచారము, సుఖ రోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుటయు, ఆరోగ్యమునకు హానినిజేయును. దీనివలన శుక్లనష్టము, స్థలనష్టము, శక్తిలేకుండుట, అగ్ని మాంద్యము, భయము, కంపము, చురుకుదనము లేకుండుట మొదలగునవి గలుగును. వైజబ్బులకు వజ్రగుళికలు ప్రజాయుధమువంటివి.

అమృతాంజనం డిపో, 109, శ్రీ రోడ్డు, బొంబాయి.
{ 9, జహంగీరుగిడి, చెన్నై వజ్రగుళికలు
కొత్తనవల! మనోహరమగు నవల! !

ఇందుమణి.

వంగదేశ కవిసార్వభౌమలలో నొకరైనట్టియు, జగ ద్విఖ్యాతించిగట్టియు శిరీరమేశచంద్రదత్తుగారి “యిం దింక్ష మాంటిక్లిస్ట్, యను నవలనుసరించి యత్యంత మృదుమధురమైన రచింపబడినది. కథాసందర్భ మలిమనో హరమై, నూతన భావవిలసిత్వమే యద్యుతముగ నుండును. ఇందలి దేశభక్తి, దైవభక్తి, ధర్మాకరణ్తి, స్వాత్మత్యాగము, దీనరక్షణ పరాయణత్వము చెప్పునలికాదు. పత్రికతాలికం బగు కథానాయిక లోకయనయిండును లలింజిత్ భకరములై యుండును. దేశాన్నత్యమునకు హానికరములగు దురాచారము లిందు ఖండింపబడెను. ఈనవల బడవపోయింభించిన ముగిం చునకును విడువనోపరు. డెమ్మిలైజాలో చక్కని కాగితము లనై మిక్కిలి యందముగముద్రింపబడి 204 పుటలను గలిగి యున్నది. వెల 10 అణాలు. పోస్టేజిపుత్యేకము.

మల్లారా|| హేజీబు రామారావుగారు,

ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా అనివ్రాయవలెను.

నూప ధూపనటి.

ఈ మందు 2 ఘంటలలో కలరాను సోగొట్టును. బంధించిన! మూత్రమును వెడలించును. తగ్గిన వేడిని హెచ్చించును. ఈ మందును వాడినవార నేడలు స్వస్థత పొంది సుఖముగ నున్నారు. వెల 12 మాత్రలు గల సీసా 1-కి 0-6-0.
యోజన వటి.

అతిమాత్రవ్యాధివలన, మాత్రము తరుచుగా వెడలుట విదాహము ప్రణామ మొదలగు దోషము లేకవీటి తరణయ సుగులు సయితము మృత్యుదేవత వాత బహుచున్నారు. ఈ మాత్రలను సేవించిన కొద్దిదినములలో గుణము గన్పించుటయే గాక పుండ్లమునుగూడ హెచ్చించును.
వెల 12 మాత్రలుగల సీసా 1 కి 2-4-0.

గొత్త సంచీసీ వటి.

చలి జ్వరము, జీర్ణ జ్వరము, సంధి దోషము గల జ్వరమును మాన్పుట కీ మాత్రలు సంతోషిని వంటివి.

వెల 12 మాత్రలుగల సీసా 1 కి 0-6-0.

ఈ బేషధములు మారు సంవత్సరములనుండి పంక పారంపర్యము కాస్తానిభుత జ్ఞానముగల ఆయుర్వేద వైద్యులచే నమృతముగా తయారు చేయబడినవి. ఇతర వ్యాధులకు గూడ వ్రాసిన, తగిన యావధములు పంపబడును.
దన్వంత్రియాశ్రమము, జె. కె. రావు.

1-24 శివరామన్ వీధి, తిరువల్లీకే.టి, మదరాసు